

Economisch-Statistische Berichten

ALGEMEEN WEEKBLAD VOOR HANDEL, NIJVERHEID, FINANCIËN EN VERKEER
 ORGAAN VOOR DE MEDEDELINGEN VAN DE CENTRALE COMMISSIE VOOR DE RIJNVAART
 UITGAVE VAN HET INSTITUUT VOOR ECONOMISCHE GESCHRIFTEN

15^E JAARGANG

WOENSDAG 27 AUGUSTUS 1930

No. 765

INSTITUUT VOOR ECONOMISCHE GESCHRIFTEN.
 Algemeen Secretaris: Prof. Mr. Dr. G. M. Verrijn Stuert.
 ECONOMISCH-STATISTISCHE BERICHTEN.
 COMMISSIE VAN ADVIES:

Prof. Mr. D. van Blom; J. van Hasselt; Jhr. Mr. L. H. van Lennep; Mr. K. P. van der Munde; Prof. Dr. N. J. Polak; Mr. Dr. L. F. H. Regout; Dr. E. van Welderen Baron Rengers; Prof. Mr. H. R. Ribbius; Jan Schilthuis; Mr. Q. J. Terpstra; Prof. Mr. F. de Vries.

Gedelegeerd lid: Prof. Mr. Dr. G. M. Verrijn Stuert.

Redacteur-Secretaris: H. M. H. A. van der Valk.

Secretariaat: Pieter de Hooghweg 122, Rotterdam.
 Telefoon Nr. 35000. Postrekening 8408.

Abonnementsprijs voor het weekblad franco p. p. in Nederland f 20,—. Buitenland en Koloniën f 23,— per jaar. Losse nummers 50 cents. Leden en donateurs van het Instituut ontvangen het weekblad gratis.

De verdere publicaties van het Instituut uitgaande ontvangen de abonne's, leden en donateurs kosteloos, voor zover daaromtrent niet anders wordt beslist.

Aangeteekende stukken: Bijkantoor Ruigeplaatweg.

Advertenties f 0,50 per regl. Plaatsing bij abonnement volgens tarief. Administratie van abonnementen en advertenties: Nijgh & van Ditmar's Uitgevers-Maatschappij, Rotterdam, Amsterdam, 's-Gravenhage. Postchèque- en girorekening No. 6729.

BERICHT.

In verband met den Koninginnedag zal het volgend nummer op Donderdag verschijnen.

26 AUGUSTUS 1930.

In den toestand van de geldmarkt kwam geen verandering. De vraag naar geld bleef weder gering; daar de rente echter van alle categorieën reeds tot een minimum is gedaald, kwam er in de noteeringen weinig verandering. Callgeld noteerde de geheele week $\frac{1}{2}$ pCt.; gisteren werden enkele posten zelfs voor $\frac{1}{2}$ pCt. afgedaan. Particulier disconto was zonder eenige wijziging en voor $1\frac{1}{2}$ à $1\frac{13}{16}$ pCt. werden de aangeboden wissels ondergebracht. Toch kon men eenige aarzeling bespeuren van de zijde der geldgevers en werd het minder gemakkelijk om in het bijzonder het lange papier onder te brengen, terwijl eind October papier eerder lager was te plaatsen. De prolongatierente noteerde $1\frac{1}{2}$ pCt.; Vrijdag $1\frac{1}{2}$ pCt. en gisteren $1\frac{1}{2}$ pCt.

* * *

Bij de inschrijving op het schatkistpapier werd in totaal ingeschreven voor f 97.765.000. Toegewezen werden f 15.650.000 drie maands promessen à f 994.94 of 2 pCt.; f 1.210.000, zes maands promessen à f 990 of eveneens 2 pCt. en f 17.847.000 biljetten à f 1007.50 of $3\frac{1}{4}$ pCt.

* * *

Op de balans van De Nederlandsche Bank blijkt de post binnenlandsche wissels met f 800.000 te zijn teruggelopen. De beleeningen geven een vermindering van f 450.000 te zien. Het renteloos voorschot aan het Rijk bleef onveranderd op f 15 miljoen.

De goudvoorraad der Bank geeft geen verandering van betekenis te zien. De zilvervoorraad verminderde

met f 120.000. De post papier op het buitenland bleef vrijwel op dezelfde hoogte, terwijl de diverse rekeningen op de actiefzijde der balans een daling van f 2,5 miljoen te aanschouwen geven.

De biljettencirculatie verminderde met f 4,2 miljoen. De rekening-courant-saldi bedragen f 200.000 meer dan verleden week. Het beschikbaar metaalsaldo blijkt met f 1,4 miljoen te zijn gestegen. Het dekingspercentage bedraagt ruim 50.

De wisselkoersen hebben zich gedurende de afgelopen week op het verhoogde peil kunnen handhaven. Op den laatsten dag trad er echter onverwacht over de geheele linie een daling in. Ondanks deze koersbewegingen was het aantal zaken nog steeds van geringe betekenis. Het Pond heeft zich na een kleine daling tot 12.08% aanvankelijk tot 12.09% kunnen verbeteren, waarop weder een teruggang tot 12.08% volgde. De Dollar kwam geleidelijk van 2.4820 op 2.4827 om op 2.4818 te sluiten. Dollars tegen Ponden veranderden slechts weinig en schommelden tusschen de 4.87 en 4.8710. Marken noteerden 59.29—59.31—59.28. (Ponden tegen Marken bijna onveranderd 20.39%). Belgas na 34.68½ latend tenslotte 34.70 biedend. De Peseta bleef zich aanvankelijk op ongeveer 26.50 handhaven. Toen de mededeelingen van den nieuwen Minister van Financiën bekend werden — ook hij zoekt de oorzaken der daling van den Peseta voornamelijk buiten Spanje, wat niet veel hoop geeft voor de toekomst — verbeterde de koers tot 27.50. Deze hausse zette echter niet door; de noteering liep weder terug op 27. De Braziliaansche Milreis zakte verder in en kwam van 25 op 23¹⁵/₁₆. Argentijnsche Pesos eerder flauwer; van 90% daalde de koers tot 89%.

Op de termijnmarkt veranderde niet veel. Er was slechts eenige beweging in de Dollar-termijnen te noteren. Na eerst een agio van 2—4 punten te hebben gedaan, veranderde dit in den loop der week in een disagio van 2—1 punt, terwijl tenslotte weder 3—5 punten agio werden genoteerd. Driemaands Dollars noteerden met kleine schommelingen 9—11 punten agio. Zeer groot aanbod was er van Dollars per ultimo, die, ook toen maands-Dollars agio noteerden, ca. 4 punten onder den kassakoers verhandeld werden. Een en driemaands Ponden waren tenslotte $\frac{1}{2}$ — $\frac{1}{4}$ c. en $\frac{13}{16}$ — $\frac{11}{16}$ onder contant, terwijl Marken op deze termijnen 5—4 en 12—11 c. disagio deden.

LONDEN, 25 AUGUSTUS 1930.

Op de geldmarkt bleef de toestand onveranderd gemakkelijk, zoodat daggeld alle dagen goedkoop bleef. De groote banken zijn nog steeds in de markt voor wissels met het resultaat, dat disconto van $2\frac{1}{2}$ pCt. (drie kwart procent onder Bank disconto) tot $2\frac{3}{32}$ à $\frac{1}{8}$ pCt. viel; waarschijnlijk zal het deze week nog lager worden.

De goudvoorraad van de Bank van Engeland is iets toegenomen. Gilt edged effecten, die ook door de groote banken, vermoedelijk voor hunne clientèle gekocht zijn, blijven vast.

Guldens sluiten 12.08%, Dollars 4.87¹/₃₂.

DE INDISCHE BEGROOTINGSPOLITIEK EN DE BEGROOTING VOOR 1931.

Wanneer men de saldi van de laatste begrootingsjaren nagaat en vergelijkt met de ramingen van de begrootingen voor 1930 en 1931, dan verkrijgt men het volgende resultaat (in millioenen guldens):

	Gewone dienst	Buitengewone dienst	Geheele dienst
1924	+ 92.7	- 40.9	+ 51.8
1925	+ 108.5	- 37.5	+ 71.0
1926	+ 100.2	- 43.4	+ 56.8
1927	+ 45.8	- 42.4	+ 3.4
1928	+ 41.0	- 52.0	- 11.0
1929	+ 14.2	- 66.1	- 51.9
1930	- 1.5	- 68.0	- 69.5
1931	+ 0.3	- 52.0	- 51.7

Uit het verloop van deze uitkomsten blijkt, dat 1925 het jaar was, waarin nog de gunstigste resultaten werden bereikt, doch dat daarna de overschotten van den geheelen dienst steeds meer en meer afnamen, om in 1928 om te slaan in tekorten, welke van jaar tot jaar toenamen, terwijl eerst voor het aanstaande jaar 1931 het nadeelig saldo volgens de desbetreffende raming weer iets terugloopt. Het trekt voorts de aandacht, dat de gewone dienst altijd heeft gesloten of verwacht wordt te zullen sluiten (behalve ten aanzien van het jaar 1930, waarvoor het kleine tekort van f 1.5 miljoen verwacht wordt) en dat dus de nadeelige saldi van den geheelen dienst over de laatste jaren uitsluitend veroorzaakt zijn door de van uit begrootings-technisch standpunt volkomen toelaatbare tekorten op den buitengewonen dienst.

Begrijpelijk is de bijna voortdurende achteruitgang in de begrootingsresultaten alleszins. Het jaar 1924 was het laatste jaar van een vrij langdurige bezuinigingsperiode, welke noodzakelijk was geworden om de gedurende den oorlog en in den eersten tijd daarna geheel in de war geraakte Indische financiën te herstellen. In dien tijd werden dus de koorden van de beurs sterk aangetrokken en konden geen bijzondere uitgaven ondernomen worden.

Na dat jaar werd de toestand anders. De financiën waren weer in orde en er kon zoo langzamerhand weer gedacht worden aan de voortzetting van een actieve welvaarts-politiek, dus van een politiek tot verhooging van het materiele en geestelijke welzijn der verschillende in- en uitheemsche bevolkingsgroepen. Dat de Indische Regeering in de jaren 1925 en volgende, in tegenstelling tot de daaraan voorafgaande periode, niet heeft nagelaten in dien geest krachtig werkzaam te zijn, bewijst wel het verloop van de uitgaven voor den geheelen dienst, welke van een kleine f 683 miljoen in 1925 stegen tot ruim f 846 miljoen in 1928 en tot het geraamd bedrag van meer dan f 903 miljoen in het loopende jaar, terwijl zij voor 1931 zijn geschat op de weer lagere totaal som van iets minder dan f 887 miljoen. Hierbij moet echter wel bedacht worden, dat de toeneming voor een deel het gevolg was van maatregelen, welke met de actieve welvaarts-politiek niets uit te staan hadden (men denke bijv. aan de in 1925 aan verschillende groepen van landsdienaren toegekende salarisverbeteringen en aan het z.g. „automatisch accres”, dat wegens de periodieke verhoogingen sinds de invoering der salarisregeling in 1925 merkbaar is geweest).

Het valt overigens op, dat in deze jaren geen sterke stijging van de uitgaven op den buitengewonen dienst heeft plaats gevonden, want nadat de buitengewone uitgaven van ruim f 39 miljoen in 1925 op ruim f 77 miljoen in 1926 waren gekomen, beliepen zij in de daaropvolgende jaren tot en met 1931 rond f 53 miljoen, f 62 miljoen, f 74 miljoen, f 81 miljoen en f 62 miljoen. Wanneer men bij deze relatief geringe stijging, afgewisseld met een enkele daling, tevens in aanmerking neemt, dat het jaarlijksch bedrag der buitengewone uitgaven, vergeleken bij dat der gewone uitgaven, zeer laag is gebleven tengevolge van de omstandigheid, dat de beginselen, volgens welke de In-

INHOUD.

	Blz.
DE INDISCHE BEGROOTINGSPOLITIEK EN DE BEGROOTING VOOR 1931 door <i>Mr. D. J. Hulshoff Pol</i>	762
De belastingherziening in België door <i>Mr. W. R. Emmen Riedel</i>	764
De Indische middelen over Mei 1930.....	768
Het vraagstuk van de stabiliseering van de peseta ..	769
BUITENLANDSCHE MEDEWERKING:	
De stand van de kolen- en ijzerindustrie in het Saar-gebied door <i>Georg Böse</i>	769
AANTEKENINGEN:	
De kapitaalinvesteeringen in de kunstzijde-industrie	771
Ontvangen boeken	772
MAANDCIJFERS:	
Posterijen, Telegrafie en Telefonie.....	773
Giro-omzet bij De Nederlandsche Bank.....	773
Rijkspostspaarbank	773
Overzicht van de Indische middelen	773
STATISTIEKEN EN OVERZICHTEN.....	774—780
Geldkoersen. Bankstaten. Verkeerswezen.	
Wisselkoersen. Goederenhandel.	

dische Regeering de uitgaven over „gewoon” en „buitengewoon” verdeelt, tamelijk streng zijn, en tevens acht geeft op de omstandigheid, dat de gewone dienst altijd gesloten heeft (behalve dan het zeer kleine tekort voor 1930), dan is de conclusie gewettigd, dat de Indische financiën zich in een gezonden toestand bevinden.

De voortdurende daling van het totaal overschot der begrootingen van af 1925 en de sinds 1928 plaatsgevonden verandering dezer overschotten in tot en met het jaar 1930 steeds toenemende tekorten werd echter volstrekt niet uitsluitend veroorzaakt door de zich steeds meer uitzettende uitgaven. Integendeel kan men zonder overdrijving zeggen, dat de minder gunstige algemeene conjunctuur, waarin Nederlandsch-Indië zich reeds sinds eenige jaren bevond, heeft belet, dat 's Lands inkomsten op overeenkomstige wijze stegen als de uitgaven en dat in hoofdzaak daardoor het eindresultaat der begrootingen van jaar tot jaar minder werd.

Het jaar 1925 was in economisch opzicht nog heel mooi, vooral door de groote rubberproductie wegens de toeneming van de bevolkingsrubbercultuur en de goede prijzen, welke voor den rubber werden gemaakt. Dat juist het dienstjaar 1925 voor het Land onder de gunstige jaren het topjaar vormt met een voordeelig totaalsaldo van f 108.5 miljoen, vindt zijn reden dan ook in hoofdzaak in de gunstige rubberpositie, terwijl de Regeering toen nog pas begon met hervatting van hare actieve welvaarts-politiek.

Sindsdien begon de conjunctuur zich steeds meer in ongunstiger zin te ontwikkelen. Het is daarom des te treffender, dat de Landsinkomsten toch nog van jaar tot jaar geleidelijk stegen, en dat nog wel ondanks het feit, dat de belastingdruk afnam door de afschaffing van het hoofdgeld en vermindering van de opcenten der inkomsten- en vennootschapsbelasting met één vijfde gedeelte.

De reden van deze op het eerste gezicht bevreemdende ontwikkeling van zaken is gelegen in het feit, dat in die jaren zoowel de productie van de door uitheemsch kapitaal gedreven ondernemingen als de werkzaamheid van de bevolking ten aanzien van export-handelsgewassen sterk toenam. Door deze toeneming werd de in de landsinkomsten tengevolge van de prijsdaling der producten ondervonden achteruitgang ruimschoots gecompenseerd.

De bijna onafgebroken voortdurende toeneming der Landsmiddelen gedurende de jaren 1925 tot en met 1931 blijkt uit de volgende jaarlijksche ontvangsten: f 754 miljoen, f 777 miljoen, f 779 miljoen, f 835 miljoen, f 842 miljoen, f 834 miljoen en f 835 miljoen. Zooals met ziet, treedt vanaf 1930 een kentering in, welke, zooals bekend, veroorzaakt is door de plotselinge verscheping der depressie als rechtstreeksch gevolg van de in October 1929 in de Vereenigde Sta-

ten van Amerika opgetreden crisis. Dat het bedrag voor 1931 niet nog lager is uitgevallen dan in 1930, vindt zijn reden in de voor eerstgenoemd jaar beoogde belastingverhoogingen.

* * *

Ten aanzien van de verwachtingen, welke voor het dienstjaar 1931 bestaan, moge het volgende worden opgemerkt.

De steeds voortdurende, ja zelfs voorloopig nog verdergerende economische depressie in Nederlandsch-Indië heeft de Indische Regeering genoopt om zich bij de opstelling van de begroting voor dat jaar op een geheel ander standpunt te plaatsen dan bij de samenstelling van de vorige begrotingen. Thans kon niet meer uitsluitend rekening gehouden worden met de eischen, welke door eene actieve welvaarts-politiek binnen de grenzen van een geordend begrotingsbeheer werden gesteld, doch moest men ook bedacht zijn op eene doelbewuste bezuiniging. De Regeering is nu van het beginsel uitgegaan, dat eenzijdig in verschillende opzichten daadwerkelijk moest worden versoerd, doch anderzijds aan het beginsel der actieve welvaarts-politiek zoo min mogelijk afbreuk gedaan moest worden en zelfs ten aanzien van een aantal groote belangen, zooals de terugkoop van particuliere landerijen, den wegeaanleg in de Buitengewesten, den uitbouw van het onderwijs (uitbreiding van normaalscholen, alsmede oprichting van een literaire faculteit bij het hooger onderwijs), niet teruggeschrikt behoorde te worden voor het doen van meerdere uitgaven. Vandaar, dat de begroting voor 1931 het dubbele karakter vertoont van bezuiniging aan den eenen kant op gewone en buitengewone uitgaven en van belastingverhooging aan den anderen kant, teneinde toch nog de uitgaven te kunnen doen, welke voor eene behoorlijke handhaving van de actieve welvaarts-politiek noodzakelijk worden geacht.

* * *

Dat inderdaad niet onbelangrijk is bezuinigd, blijkt hieruit, dat het slot van den geheelen dienst over 1931 omstreeks f 17.8 miljoen gunstiger is dan van den dienst over 1930, waarvan een bedrag van ongeveer f 16.5 miljoen voortkomt uit verminderde uitgaven. Nu moge het waar zijn, dat deze uitgavenvermindering niet uitsluitend het gevolg is geweest van opzettelijke bezuiniging, doch ook van andere omstandigheden, zooals bijv. van het feit, dat in 1931 geen kosten meer vallen op de deelneming aan de Parijsche tentoonstelling en op de volkstelling, welke gebeurtenissen immers in 1930 plaats vinden, of van de omstandigheid, dat wegens de depressie op economisch gebied in 1931 minder zal behoeven te worden besteed aan aanmuntung van nieuw teekengeld. Zulks neemt echter niet weg, dat bij tal van posten met doelbewustheid een verlaging van uitgaven is nagestreefd en verkregen. Zoo verschijnen tal van Landsbedrijven en diensten op de begroting met aanzienlijk mindere kapitaalsuitgaven, waaruit men kan afleiden, dat van hunne uitbreiding voorloopig wordt afgezien. Tot deze bedrijven en diensten zijn o.a. te rekenen het Bankatienbedrijf (plm. 1½ miljoen minder), de Boekit Asamsteenkolenmijnen (plm. f 500.000 minder), de Zoutregie (plm. f 600.000 minder), de Post-, telegraaf- en telefoondienst (plm. f 1.4 miljoen minder), de Staatsspoor- en tramwegen, alsmede de automobielen-diensten (plm. f 2.5 miljoen minder), de dienst voor waterkracht en electriciteit (plm. f 1.9 miljoen minder). Daarnaast is over de geheele linie op personeelsuitgaven bezuinigd, nl. door bij alle dienstonderdeelen, voor zoover dat niet onmogelijk bleek, een vermindering der voor 1931 becijferde personeelscredieten met 4 pCt. toe te passen en door het voornemen om in het bezoldigings- en verlofsregelingen van ambtenaren veranderingen aan te brengen, welke besparingen zullen teweegbrengen. Op het gebied der personeelsorganisatie worden ook nog voor na het jaar 1931 wijzi-

gingen overwogen, welke een blijvende bezuiniging met zich zullen meebrengen.

Een andere besparingsmaatregel, waarover overigens in de begroting niet gesproken wordt, zou kunnen bestaan in de conversie van leeningen, welke bij den tegenwoordigen toestand van de geldmarkt te hooge rente geven. In dit opzicht moet onderscheiden worden tusschen de 5 à 6 pCt. rentende, in dollars of ponden sterling luidende leeningen, welke indertijd werden uitgegeven op voorwaarde van niet-aflosbaarstelling in de eerste 10 jaar, zoodat de aflossing (en dus ook de conversie) eerst in 1933 of 1934 en volgende jaren kan plaats hebben, en de 5 pCt. rentende guldenleeningen, welke formeel geconverteerd zouden kunnen worden, doch waarvan de rentevoet nog te weinig verschilt van den tegenwoordigen rentestand op de geldmarkt (tusschen 4½ pCt. en 5 pCt.) om een conversie te rechtvaardigen. De conversie van laatsbedoelde leeningen in 1931 of zelfs nog eerder zou, naar onze meening, zeker mogelijk zijn, indien de toestand op de geldmarkt zich zoodanig ging ontwikkelen, dat de 4 pCt. leening gemakkelijk ingang zou kunnen vinden. Thans is het echter zoover nog niet en afgewacht zal moeten worden of een zoodanige verdere rentedaling nog zal plaats vinden.

* * *

De Landsinkomsten wil de Regeering, om de gewone begroting nog sluitend te kunnen krijgen, zonder te veel afbreuk te doen aan haar actieve welvaarts-politiek, voor 1931 versterken door verhooging van eenige belastingen. Als zoodanig heeft zij eenige tijdelijke belastingvermeerderingen voorgesteld, t.w. een heffing van 10 opcenten op de invoerrechten, een vermeerdering van de opcentenheffing op de inkomsten- en vennootschapsbelastingen tot respectievelijk 30 en 25 opcenten, en enkele blijvende verhoogingen, bestaande in een verhooging der immigratierechten van f 100 tot f 150 per persoon en van f 1.50 op f 75 per in den vreemde aangeworven contractarbeider, die na afloop van zijn contract niet meer naar zijn land terugkeert, alsmede de heffing van een motorvoertuigenbelasting in het rechtstreeks bestuurd gebied in de Buitengewesten. Van deze maatregelen op belastinggebied wordt voor 1931 een inkomstenvermeerdering verwacht van in totaal f 18 miljoen.

Voor zoover het particuliere bedrijfsleven door deze meerdere heffingen getroffen wordt, zal van die zijde wel veel bezwaar worden gemaakt tegen een dergelijke belastingverzwaring in een malaise-tijd als de tegenwoordige. Ook bij de Inlandsche bevolking zullen speciaal tegen de opcentenheffing op de invoerrechten wel stemmen opgaan, omdat door de depressie de koopkracht dezer bevolking reeds meer of minder ernstig is aangetast.

Wanneer men zich echter de positie van de Indische Regeering indenkt, worden deze belastingvoorstellen veel aannemelijker. De Regeering heeft nu eenmaal de door de jaren langzamerhand gesanctioneerde plicht om een actieve welvaarts-politiek in het belang van alle bevolkingsgroepen te voeren. Het is nu gewenscht dat de voorzetting van deze politiek zoo stabiel mogelijk blijft en niet te veel wordt beïnvloed door de wisselvalligheid van de conjunctuur. Wanneer men nu bedenkt, dat Nederlandsch-Indië weliswaar een welvarend land is, maar toch een zeer eenzijdige economische structuur heeft en daardoor bijzonder gevoelig is voor conjunctuurswisseling, is het wel duidelijk, dat eene actieve welvaarts-politiek gevaar loopt om telkens in ernstige mate te worden geremd, wanneer zij wordt blootgesteld aan de conjunctuursinvloeden. Dit laatste zou het geval zijn, wanneer in ongunstige tijden nimmer aan een belastingverhooging zou mogen worden gedacht. Er kunnen omstandigheden zijn — en naar onze meening zijn de tegenwoordige daaronder te rekenen — dat voor de stabilisatie der welvaarts-politiek een zekere belastingverhooging in een malaise-tijd gewenscht is. Op het

oogenblik bestaan tegen een dergelijke belastingpolitiek te minder bezwaren, waar noch de door uitheemsch kapitaal gedreven ondernemingen noch de inheemsche bevolking te zwaar zijn belast.

* * *

De groote vraag van de naaste toekomst is, hoelang de depressie zal voortduren en het Indische economische leven zal bemoeilijken. Duurt de malaise nog lang voort, dan is te voorzien, dat meer of minder ernstige maatregelen genomen zullen moeten worden om de begrooting gezond te houden en in dat geval zal er vroeg of laat toe moeten worden overgegaan om de actieve welvaartspolitiek op krachtiger wijze te beperken dan tot dusverre is geschied.

Het is thans natuurlijk niet mogelijk te voorspellen hoe de verdere ontwikkeling van zaken zal zijn. Men bedenke echter, dat, indien de toekomstige Landsinkomsten door den economischen toestand lager zullen uitvallen, dan door de Indische Regeering thans nog wordt verwacht, de soliditeit der financiën niet alleen kan worden gehandhaafd door in de begrotingen voor 1932 en volgende jaren rekening te houden met meer of minder sterk verlaagde inkomsten, doch ook door reeds eerder een aantal op de begrooting voor 1931 voorziene uitgaven eenvoudig niet te doen plaatsvinden. Een politiek in laatstbedoelden zin is niets ongevoons en wordt ten opzichte van de begrooting van 1930 reeds door de Indische Regeering gevolgd, daar zij overweegt om in verband met de tegenvallers van het loopend jaar een aantal uitgaven ten laste van de gewone en de buitengewone begrooting voor dit jaar tot een gezamenlijk bedrag van plm. 8 miljoen achterwege te laten.

Mr. D. J. HULSHOFF POL.

's-Gravenhage.

DE BELASTINGHERZIENING IN BELGIË.¹⁾

(Verlaging en vereenvoudiging).

Het jaar 1930 zal beteekenis houden voor onze Zuiderburen niet alleen om zijn eeuwfeest, gevierd met een opgewektheid, die prettig aandoet in dezen tijd van depressie, maar ook om zijne groote belastingherziening, waarin een optimisme tot uiting komt, waarmee wij het nabuurland kunnen gelukwenschen.

Die herziening te *beschrijven*, is het hoofddoel dezer bijdrage. Of vergelijking met de fiscale toestanden ten onzent mogelijk is; zoo ja of en in hoeverre wij hiervan iets kunnen leeren, deze en dergelijke vragen worden hier niet beantwoord. Begrip van en belangstelling in de Belgische belastingwetgeving behoort vooraf te gaan, voor men aan vergelijking zich mag wagen.

Nadat de Belgische Minister van Financiën Baron Houtart, steunende op een omvangrijken voorarbeid eener „Commission de coordination et de simplification des Lois d'Impôts”, bestaande uit ambtenaren en vertegenwoordigers der belastingplichtigen, op 10 December 1929 een viertal wetten tot herziening der onderscheidene belastingen bij het Parlement heeft ingediend, zijn thans deze wetten in het Belgische Staatsblad verschenen. Gelijk in België gebruikelijk, zullen op een later tijdstip de volledige, herziene, wetteksten worden openbaar gemaakt bij wijze van zgn. samenschakeling of coördonnatie, waardoor het bekomen van een overzicht gemakkelijker wordt. Intusschen, door vergelijking met de voor het belastingjaar 1929 geldende wetten, wordt het reeds aanstonds duidelijk van hoe groote beteekenis de wijzigingen zijn, welke de Belgische belastingen thans hebben ondergaan. Sprak niet de woordvoerder der oppositie in den Senaat, De Brouckère, wellicht met eenige overdrijving, van „... pas simplement de dégrève-

¹⁾ Een belangrijk deel der benodigde werken op Belgisch belastinggebied kwam ik door de welwillendheid van onzen landgenoot, den heer N. A. Kries, accountant te Antwerpen, die ook zoo vriendelijk was deze bijdrage van te voren te toetsen.

ment... une transformation profonde dans le système entier de notre fiscalité?”

De Belgische belastingen verschillen echter in zoo veel opzichten van de onze, dat voor goed begrip eenige algemeenheden moeten voorafgaan.

Voor 1913 bestond in België geen algemeene inkomstenbelasting, noch ook vermogensbelasting. Men had de grondbelasting sinds 1830, berustende op de wet van 3 frimaire An VII, welke het netto inkomen uit gebouwde en ongebouwde eigendommen trof; de personeele belasting op teekenen van welstand, berustende op de wet van 28 Juni 1822; voorts het patentrecht dat de inkomsten uit nijverheid en handel trof en berustte op de wet van 21 Mei 1891; tenslotte het recht op de mijnen, ingesteld bij wet van 21 April 1810, dat zoowel de uitgestrektheid van de mijnconcessie als de verkregen produkten in aanmerking nam. Naast deze directe belastingen waren er natuurlijk de indirecte en aldus verschilde het totale beeld niet belangrijk van het Nederlandsche belastingstelsel voor 1892, jaar van invoering der vermogensbelasting hier te lande.

Eerst in 1913 werd in België ingevoerd eene belasting op de werkelijke inkomsten en baten ter vervanging van het patentrecht en van het recht op de mijnen, zoover dit laatste een evenredig recht inhield. Die belasting trof de dividenden en coupons van Belgische vennootschappen, de in België gemaakte winsten van vreemde vennootschappen, de belooningen van bestuurders en commissarissen van naamlooze vennootschappen in België en de winsten van verzekeraars en mijnexploitanten.

Spoedig na het einde van den oorlog kwam het noodgedwongen en met instemming van alle partijen tot een herziening en, voorzover betref de directe belastingen, kwamen tot stand de samengeschatelde wetten op de belastingen der inkomsten van 29 October 1919 en 3 Augustus 1920 van Minister Delacroix. Vanaf dien tijd is er in het Belgische belastingwezen bijna geen oogenblik van rust geweest, hetgeen in aanmerking genomen de naoorlogsche toestanden, de inflatie en de daarop gevolgde sanering der Belgische geldmiddelen, waartoe de belastingwetten van 31 December 1925 van Minister Baron Houtart zeer veel hebben bijgedragen, geen verwondering hoeft te wekken. Vooral op het gebied der indirecte belastingen¹⁾ heeft België zich in die jaren, met name sinds de invoering der overdrachtstaxe in 1921 door Minister Theunis, de naam verworven een zeer ingewikkeld maar niettemin zeer goed renderend stelsel van rechten te bezitten.

In de periode na den oorlog zijn in België de belastingen in 3 groote groepen te rangschikken nl.:

1°. de *rechtstreeksche belastingen op het inkomen*, onderverdeeld in grondbelasting, belasting op roerende zaken ook genaamd mobilienbelasting, bedrijfsbelasting en supertaxe, met daarnaast de z.g. bijzondere aan de rechtstreeksche belastingen gelijkgestelde taken: de belasting op automobielen, op vermakelikheden, op spel en weddenschappen, op dranklijstrijen en op het meubilair.

2°. de *zegel-, registratie- en successierechten* met daarbij de zgn. met het zegel gelijkgestelde taksen, waarvan de voornaamste zijn: de overdrachtstaxe, de weelde-taxe, de beursbelasting, de belasting op betaling van honoraria, op verzekeringscontracten en op de aanplakkingen.

3°. de *invoerrechten en accijnzen*.

De laatste groep moge hier buiten bespreking blijven. De daarin aangebrachte wijziging is trouwens van gering belang. Zij brengt een vermindering van 50 miljoen teweeg.

Bijna geen enkele dezer belastingen is bij de laatste

¹⁾ Deze oefenen een progressieven druk uit, zooals bleek uit een op verzoek van den Senaat in 1927 ingesteld onderzoek. Een gezin met een budget van 12.000 fr. draagt in vergelijking met een gezin met een budget van 100.000 fr. bij in een verhouding van 0.88 op 2.17.

herziening ongewijzigd gebleven en zoowel op het punt van de grondslagen der heffingen als van de meer juridische en belasting-technische bepalingen, is heel wat veranderd. Maar, wat meer zegt, over de geheele lijn zijn de tarieven verlaagd¹⁾. Het zal geen toeval zijn, dat zulks is geschied na de aanneming van het plan-Young. Maar niettemin bewijst deze herziening dat België in het jaar waarin het zijn eeuwfeest kan herdenken de grootste financiële moeilijkheden van na den oorlogstijd als overwonnen beschouwt. Of dit, in aanmerking genomen den economischen toestand van 1930, niet te optimistisch is voorgesteld, gelijk van de zijde der oppositie beweerd, zal de ervaring leeren²⁾. Het merkwaardige feit doet zich echter voor, dat, terwijl de regeering het totale beeloop der verlagingen op 2,4 milliard francs heeft geschat, de raming der belastingen voor het begrotingsjaar 1930 (8,3 milliard) hooger is dan voor 1929 (8,28 milliard)!

Deze belastingherziening heeft naast verlaging ook op sommige punten vereenvoudiging gebracht, doch ik betwijfel of niet ook thans nog het Belgische belastingwezen tot de meest ingewikkelde ter wereld moet worden gerekend. Die vereenvoudiging zal wel hoofdzakelijk bedoeld zijn in de betrekkingen tusschen de groote menigte der belastingplichtigen en den fiscus; want de supertaxe, de eenige algemeene inkomstenbelasting, welke België ooit heeft gekend, is bij deze herziening afgeschaft, terwijl duizenden belastingplichtigen het voorrecht zullen genieten beneden de nieuwe minima van bedrijfsbelasting etc. te vallen. En voorzover in de overgebleven inkomstenbelastingen maar eenigszins het doen van belastingaangiften en het betalen op persoonlijke aanslagbiljetten kon worden vermeden, is dit in de herziene wetten tot uitvoering gebracht.

Zooals men weet, is het een kenmerk der zgn. cedulaire inkomstenbelastingen, gelijk België en o.a. ook Engeland en Frankrijk kennen, dat een inkomensbestanddeel telkens slechts éénmaal wordt getroffen in een tarief dat uiteenloopt naar gelang van den aard der bestanddeelen (opbrengst van kapitaal, arbeid of bedrijf) en dat die belasting, zooveel maar eenigszins mogelijk, wordt geheven aan de bron bij wijze van inhouding door degene die het betrekkelijke inkomensbestanddeel (salaris, rente, dividend, tantièmes) aan den belastingplichtige verschuldigd is. Het ingehouden bedrag wordt direct aan den fiscus betaald en een nadere regeling van den persoonlijke aanslag der belastingplichtigen is alleen noodig wanneer aanspraak bestaat op een z.g. regularisatie in verband met hetzij persoonlijke omstandigheden, hetzij bronnen van inkomen, waarvoor wel aangifte moest worden gedaan.

Dit stelsel heeft het voordeel van goedkope, gemakkelijke en zekere inning en voorkomt voor een zeer groot aantal belastingplichtigen de psychologisch toch altijd belangrijke mogelijkheid van wrijving in verband met eigen aangifte en daarop te volgen aanslagregeling. Aldus wordt in België van de inkomstenbelastingen alleen de grondbelasting in beginsel bij wege van aanslag geheven. Daarentegen worden de belastingen op roerende zaken, vooral dividenden en renten, voldaan door het lichaam dat de

dividenden en renten betaald en, wat de bedrijfsbelasting betreft, worden door den werkgever ingehouden alle belastingen op arbeidsloon, salarissen en tractementen, ook de beloningen en tantièmes van directeuren en commissarissen van vennootschappen.

De aangebrachte verlagingen zijn in hoofdzaak de volgende.

Directe belastingen.

De *grondbelasting*, waarvan het tarief 10 pCt. was in hoofdsom met daarbij 10 buitengewone opcenten voor het Rijk en ten hoogste 100 opcenten voor provincie en gemeente, wordt in beginsel verlaagd tot 7 pCt, terwijl de buitengewone opcenten voor het Rijk vervallen. Echter zal in den overgangstijd, benodigd voor het tot stand brengen eener algemeene herziening van de kadastrale opbrengst, het tarief in sommige gevallen alsnog 9 pCt. zijn. De algemeene prognose is, dat degenen die onroerend goed in *eigendom* hebben, per saldo meer zullen moeten betalen dan nu. Van de hoofdsom welke het Rijk int, ontvangt de provincie $\frac{1}{10}$ en de gemeente $\frac{1}{10}$ gedeelte. De totale verlaging voor deze belasting wordt op fr. 50 miljoen geschat.

De *belasting op roerende zaken* wordt slechts op weinig punten verminderd. De dividenden blijven belast met 22 pCt. De coupons daarentegen met 15 pCt. i.p.v. 16½ pCt. als tot dusverre, wat alleen hieraan is toe te schrijven, dat de 16½ pCt. een z.g. voorafname is. De tot dusverre à conto der supertaxe geheven 10 opcentimen waren daarin begrepen. Deze konden thans vervallen.

Van groot belang is echter dat de belasting op de opbrengst van in-handel, nijverheid en landbouw belegde kapitalen voor een zeer groot gedeelte plaats maakt voor de bedrijfsbelasting over diezelfde opbrengst. Die belasting op belegd kapitaal wordt afgeschaft voor zoover betreft kapitalen, belegd in zaken welke worden geëxploiteerd door de vennootschappen op aandelen, welke hun zetel of voornaamste bestuursinrichting in België hebben. En eveneens worden uitgezonderd de kapitalen welke de belanghebbenden in hunne persoonlijke zaken of als werkend vennoot in vennootschappen van personen hebben belegd. Deze wijziging heeft de grootste beteekenis voor de kleinere bedrijven, voor wie het tarief van 10 pCt. over de opbrengst van het geïnvesteerde kapitaal zeer drukkend was. Voor het meerendeel der groote bedrijven maakt het weinig verschil of zij door de kat (10 pCt. mobilienbelasting) of den kater (10 pCt. bedrijfsbelasting voor winsten boven 40.000 frs.) worden gebeten.

Voorts wordt de belasting van de rente op spaarbankinlagen, waarvoor, afgezien van zekere onbelaste minima, tot dusverre alleen het lage tarief van 2 pCt. gold ten aanzien der inlagen bij van overheidswege gehouden spaarbanken, verlaagd tot 5 pCt. voor alle overige spaarbanken, voorzover de jaarlijksche rente 800 fr. niet te boven gaat. Het totaal der vermindering van mobilienbelasting wordt eveneens op fr. 50 miljoen geschat.

De verreweg belangrijkste verlaging wat de directe belasting betreft, is aangebracht in het tarief der *bedrijfsbelasting* en wel vooreerst door verhooging van het belastingvrije minimum, belangrijk voor de groote gezinnen, vervolgens door het toestaan, van een z.g. forfaitairen aftrek voor beroepslasten van 20 pCt. van het inkomen en eindelijk in de belastingschaal zelf. Deze berustte tot dusverre op eene staffelsgewijze progressie, aldus dat de eerste 5000 frs. met 2 pCt. en elke verdere 5000 frs. met 1 pCt. meer werden belast, totdat ter hoogte van 40.000 frs. een percentage van 10 pCt. onveranderd van al het meerdere werd geheven. Het nieuwe tarief laat de regeling van de belasting van inkomens beneden 50.000 frs. uitwerken bij Koninklijk Besluit en dit houdt in eene progressieve heffing van plm. $\frac{1}{3}$ pCt. tot $4\frac{1}{2}$ pCt. van het belastbare inkomen. De belasting van inkomsten van 50.000 frs. en meer wordt in de wet zelf bepaald

¹⁾ In een der Kamerrapporten typeert men het geheel met de rake uitdrukking: „démobilisation fiscale!”

²⁾ Minister Houtart sprak in den Senaat krachtige taal: „On dit alors: mais la crise économique va diminuer les recettes. Je répons qu'en cas de crise économique, le premier remède qui se présente à l'esprit est la diminution des charges fiscales (ik cursiveer, R.). Singulière façon de parer à une crise économique, qui se caractérise par la difficulté d'exporter des produits et de trouver des capitaux, que de majorer les prix de revient par les charges fiscales ou d'effrayer ceux qui peuvent fournir des capitaux à l'industrie! Le meilleur moyen d'abrèger une crise économique et d'en revenir à la situation que nous avons connue en 1928 et 1929, c'est de laisser nos dégrèvements opérer leur bienfaisante influence.”

op progressief 5—9 pCt. Dit tarief wordt voor de niet-loontrekkenden, dus voor de bedrijven, met 100 pCt. verhoogd. Op dit tarief wordt voor elk „gezinslid-tenlaste” 7 pCt. vermindering verleend met een minimum van 700 fr. per persoon-ten laste. Het oude systeem der „tranches” is nu verlaten. Het gevolg van deze elkaar steunende verlagings-maatregelen is, dat een gehuwd man met 3 kinderen, wonende in een gemeente met meer dan 30.000 inwoners en met een inkomen van 20.000 frs., die in het belastingjaar 1929, 233 fr. moest betalen, dit tot 72 fr. verminderd ziet in 1930. Een persoon in gelijke omstandigheden met een inkomen van 100.000 fr. betaalt in die jaren resp. 7193 en 3750 fr. en met een inkomen van 500.000 fr. resp. 46.893 en 33.200 fr. alles aan bedrijfsbelasting in hoofdsom. De opcenten van provincie en gemeente mogen ten hoogste 100 pCt. bedragen, hetgeen in vele groote steden het geval is, echter niet in de provincie Brabant, die van het maximum van 20 er slechts 5, en alwaar de gemeente Brussel van het maximum van 80 slechts 60 heft.

Op de belastingen, in hoofdsom verschuldigd door loon en salarissen trekkende personen, vallen echter slechts ten hoogste 25 opcenten. Voor het belastingjaar 1930 vallen daaronder ook de rechthebbenden op tantièmes, maar het voornemen bestaat, voor deze laatsten de opcenten spoedig te brengen op 100.

Nog in andere opzichten kan in bepaalde gevallen van eene verlaging worden gesproken, doordat nl. bedrijven, welke een gedeelte van hun winst besteden voor aanbouw van arbeidswoningen en installaties voor het personeel, mits binnen 12 maanden na de afsluiting van het boekjaar waarin de winst is gemaakt, slechts voor de helft van de aldus bestede winst worden belast. De regering heeft nog eene poging ondernomen de belasting van gereserveerde winsten tot 6 pCt. te verlagen, maar dit is verworpen. De verlaging der bedrijfsbelasting wordt geschat op fr. 150 miljoen.

Van de met de rechtstreeksche belastingen *gelijkgestelde bijzondere taxes* is al evenzeer het tarief over het algemeen verlaagd. De in 1926 ingevoerde z.g. bijbelasting op automobielen en andere voertuigen bedroeg bijv. over de objecten met een waarde van 50.000 fr. tot dusverre 400 fr. voortaan 250 fr., voor objecten ter waarde van 120.000 fr. tot dusverre 1000 fr., thans 800 fr. Ook de taxe op de gemakelijkheid is aan de verlagingswoede niet ontkomen en is bijv. voor bioscopen teruggebracht van 15 à 28 pCt. op 6 à 15 pCt. en evenzoo de taxes op het spel en de weddenschappen, verlaagd van in hoofdzaak 10 op 4 pCt. De belasting op het meubilair werd verminderd door de belastingvrije bedragen te verdriedubbelen en bij de z.g. forfaitaire waardeering van het meubilair de gebezigde vermenigvuldigingcijfers te halveeren. Die waardeering geschiedt nl. door de kadastrale opbrengst van het gebouw waarin het meubilair zich bevindt, te vermenigvuldigen met 12, met 13, 14 enz. naar gelang die opbrengst beneden 4000 fr., 4000—8000 fr., 8000—12000 fr. is. De vermenigvuldigingcijfers worden dus nu, 6, 6,5, 7 enz.

Indirecte belastingen.

In de belangrijkste groep der met het zegel *gelijkgestelde taxes* is de aangebrachte verlaging gemiddeld 50 pCt. tengevolge waarvan de tarieven zich doorgaans weer op het niveau bevinden van voor 1926; met name is de overdrachtstaxe van 2 pCt. op 1 pCt. gebracht, wat naar schatting eene verlaging van 800 miljoen fr. beteekent, wel het leeuwendeel der verminderingen. De belasting op de betaling van honoraria is geheel afgeschaft behalve voor makelaars, zaakvoerders en commercieele lasthebbers, de weelde-taxe is van 10 op 6 pCt. teruggebracht. Het zegelrecht op handelspapier (wissels e.d.) van 1 per mille op $\frac{1}{2}$ per mille, waardoor overeenstemming is bereikt met de in Engeland en Holland geheven rechten. Het recht op schenkingen aan publiekrechtelijke lichamen en aan instellingen van openbaar nut e.d. dat tot dus-

verre 10 resp. 15 pCt. bedroeg, wordt verminderd en uniform vastgesteld op 5 pCt.

Wat de *successierechten* betreft, deze hebben eene vermindering over de geheele linie ondergaan, bijv. in de rechte linie (waarmee is gelijkgesteld de overgang op den echtgenoot indien er kinderen zijn) van 2.5 à 8.5 pCt. op 0,75 à 5.5 pCt.; tusschen neven en nichten, ooms en tantes van 11 à 51 pCt. op 8 à 26 pCt. Gelijk ook hiertelende zijn de successierechten in België een aantal na-oorlogsjaren exorbitant hoog geweest. Zij waren in 1926 in één slag met 50 pCt. verhoogd! De vermindering van thans wordt geschat 200 miljoen fr. te belooopen.

Indiciaire inkomstenbelasting.

De belangrijkste en van socialistische zijde bestreden nieuwigheid in deze belastingherziening is wel dat de *supertaxe* is vervangen door een z.g. „aanvullende persoonlijke belasting”, in de wandeling genoemd: indiciaire inkomstenbelasting. Deze maakt deel uit van de rechtstreeksche belastingen op de inkomsten, maar vertoont op het eerste gezicht zeer groote overeenkomst met de Nederlandsche Personeele belasting. I.p.v. echter zoals hier de objecten, waaraan een vermoeden van draagkracht is verbonden, te belasten met een zeker percentage van de daaraan bestede bedragen (huurwaarde, auto's) of naar het getal der gebezigde objecten (dienstbodes, biljarten) heeft de Belgische wetgever aan elk kenteeken van welstand („indice”) een vermoedelijk inkomensdeel toegekend. Bijeengeteld voor alle objecten, waarvoor dezelfde persoon belastingplichtig is, worden op dit totaal coëfficiënten toegepast, stijgende van 1.5 beneden 100.000 fr. tot 2 over 180.000 fr. en meer. Het aldus berekende vermoedelijke („indiciaire”) inkomen wordt staffelsgewijs belast met 1 tot 15 pCt.. De noodige bepalingen ontbreken niet betreffende een belastingvrij minimum in verband met gezinsomstandigheden (het absolute minimum is hier 20.000 fr., tegen 4.800 fr. in de bedrijfsbelasting) alsmede vermindering van het bedrag der belasting, ongeacht zijn grootte, met 7 pCt. voor elk kind zoo er 3 of meer zijn⁴⁾.

In den loop der parlementaire behandeling is echter eene bepaling ingevoerd (bij amendement-*Pussemier*) die de onmiskenbare strekking heeft de personen met hogere inkomens in eene soort supertaxe te betrekken. Indien nl. het totaal der inkomsten, die tot grondslag hebben gestrekt van de grondbelasting, de bedrijfsbelasting en de belasting op roerende zaken, (voor zoover de laatste betreft, alleen die over het inkomen uit belegd kapitaal), een bedrag van 300.000 fr. overschrijdt en dit totaal tevens hooger is dan het vermoedelijke inkomen volgens de aanvullende persoonlijke belasting, wordt deze laatste belasting geheven over het bedrag dat tusschen de beide totalen het midden houdt. Men noemt dit het inkomen-*Pussemier*⁵⁾. Heeft een belastingplichtige 1 miljoen fr. inkomen (buiten de dividenden en coupons) maar wijzen de „indices” $\frac{1}{2}$ miljoen aan, dan wordt hij, in deze verzwakte „supertaxe” belast voor $\frac{1}{4}$ miljoen.

⁴⁾ Ook hier weer het cumulatief in rekening brengen der gezinsomstandigheden, echter zonder dat een limiet wordt gesteld in een *absoluut* belastingbedrag, anders dus als bij de bedrijfsbelasting (700 fr.).

⁵⁾ Of het niet beter ware het woord „inkomen” hier te vermijden en van „Progressie”-*Pussemier* te spreken? Immers de indiciaire belasting is eene progressieve aanvulling der gewone, op zichzelf reeds, behalve in de mobilienbelasting, progressieve inkomstenbelastingen voor die belastingplichtigen, die zich gedragen alsof hun totaal inkomen meer dan 20.000 fr. beloopt. Die progressie houdt op bij 360.000 fr. (2 x 180.000) maar voor hen, wier gedragingen belangrijk beneden een in de progressieve inkomstenbelastingen vallend inkomen van fr. 300.000 blijven, doch die nochtans een inkomen van meer dan dat hebben en die derhalve onder zware „verdenking” staan het volksvermogen belangrijk te vermeerderen, wordt de curve der progressie ietwat teruggebogen. Zoo wekt het geheel de gedachte aan een, misschien nog wat primitieve, algemeene verteringsbelasting.

Het betreft hier een belangrijke afwijking van het voorstel van de regeering met de onmiskenbare bedoeling te trachten de uiteenlopende standpunten der partijen te verzoenen. Naar de opmerkingen van de socialistischen Senator *De Brouckère* is het een poging „une moyenne entre deux données disparates” te vinden, die tot gevolg heeft een „juxtaposer des deux moitiés d'une contradiction”. Zeker is, dat deze methode haar ontstaan dankt aan den wensch om de *theorie* der algemeene inkomstenbelasting achter te stellen bij de *practijk* der zelfbeperking, ingegeven door den wensch, de kapitaalvorming te begunstigen en den fiscaliteitsbacil de kop in te drukken. Deze vervanging der supertaxe wordt geraamd een verlies van fr. 300 miljoen te geven.

Ook buiten de belastingverlagingen biedt de herziening vele opmerkelijke gezichtpunten, waarvan enkele hieronder worden vermeld. Hier en daar zijn nl. de grondslagen der belasting gewijzigd, soms in aansluiting aan, andermaal in strijd met de practijk en rechtspraak der laatste jaren. Men geeft o.a. een betere omschrijving van de aan de mobilienbelasting onderworpen *inkomsten uit buitenlandsche waarden*, nl. „inkomsten uit buitenlandsche renten en roerende waarden, uit schuldvorderingen op het buitenland zoolwel die, welke, om het even door wien, in het land worden geïncasseerd of ontvangen, als die welke door natuurlijke of rechtspersonen, die in het land zijn domicileerd of gevestigd, in het buitenland geïncasseerd of ontvangen worden”, waaraan toegevoegd de bepaling: „de mobilienbelasting wordt echter niet geëischt op de inkomsten van vreemde waarden in België gedeponeerd door natuurlijke of rechtspersonen die in het Rijk, noch verblijf-, nog woonplaats, noch inrichting bezitten”.

Eene bevestiging van de practijk der laatste jaren is de bepaling, dat bij ontbinding van naamlooze vennootschappen, ter berekening van het (belastingvrije) teruggegeven kapitaal, coëfficiënten worden toegepast naar gelang van den tijd waarin de kapitaalsdeelen zijn geïnvesteerd. Eveneens overeenkomstig de practijk der laatste jaren is de vrijstelling van mobilienbelasting voor de renten over *bedrijfsdepositos*. Deze worden dus niet in het vaste tarief der mobilienbelasting getroffen, maar naar gelang der winsten waarvan zij deel uitmaken, in het progressieve tarief der bedrijfsbelasting. Terwijl reeds sinds 1926 de renten van door Belgische N.V.'s in het buitenland uitgegeven obligaties in de verlaagde mobilienbelasting van 5 pCt. vallen, wordt dit lage tarief in het vervolg ook toegepast op de opbrengst van *alle door niet-ingezetenen in België gedeponeerde geldsommen*.

Op het gebied der bedrijfsbelasting is opvallend de zeer ruime vrijstelling van inkomsten uit persoonlijke subsidien, toelagen, (ook de kindertoelagen der ambtenaren) studiebeurzen en allerlei publiekrechtelijke pensioenen. Opmerkelijk is ook de groote uitbreiding welke, in overleg met de betrokken bedrijfsverenigingen, wordt gegeven aan de z.g. forfaitaire schattingen, wij zouden zeggen: gebruik van gemiddelden bij de aanslagregeling. Een voor deze belasting zeer betwist punt nl. de vraag in hoeverre de leden van handelsvennootschappen (niet N.V.'s) persoonlijk in de bedrijfsbelasting vallen dan wel de vennootschappen zelf, is opgelost in strijd met de rechtspraak doch ten gunste van de belastingplichtigen in eerstgemelden zin: belastingplichtig zijn de vennoten. De gevoerde strijd was verklaarbaar, doordien naar Belgisch recht de vennootschap onder firma eene rechtspersoon is. De in elk belastingstelsel, maar vooral in landen, die inflatie hebben gekend, doornige kwesties van afschrijvingen konden uiteraard niet alle in de wet worden opgelost. Wel worden afschrijvingen op in inflatietijd aangeschafte zaken toegestaan op basis van herschatten kostprijs, zooals in de practijk reeds geoorloofd was. De regeering kreeg niet haar zin met betrekking tot de bedrijfsbelasting van *belooningen en tantièmes der directieuren en commissarissen*

van N.V.'s. Deze vielen tot dusverre in de staffelsgevijs oplopende belasting van 2—10 pCt. in hoofd-som¹⁾ waarbij alleen 25 procenten kwamen.

De regeering wilde voor deze categorie een afzonderlijk tarief van 10—18 pCt. instellen. De Kamer heeft dit echter verworpen. Een onderscheid in belasting van de gewone salarissen en die der evengenoemde personen is dus niet ingevoerd, al is te verwachten, dat bij de op handen zijnde herziening van het gemeentelijke en provinciale belastingregiem de opcentenregeling voor de tantiëmisten van 25 ope. tot 100 ope. zal worden verzwaaard.

Het is onmogelijk in het bestek dezer regelen diep in te gaan op vele vraagstukken op het gebied der belastingen, waarvoor de Belgische wetgever zich heeft zien geplaatst en bij welker oplossing in zeer vele gevallen geheel anders is te werk gegaan dan hier te lande gebruikelijk is. Zeker is, dat naar den indruk van schrijver dezes men den Belgischen fiscus onrecht doet indien men hem er van beschuldigt min of meer opzettelijk het totstandkomen van te lage aanslagen in de hand te werken. Integendeel wijst de toewijding sinds jaren van het aantal belastinggeschillen er op, dat het streven naar strikte toepassing der belastingwetten veld heeft gewonnen.

Zeker is ook, dat de Belgische publieke meening de fiscaliteit reeds te ver doorgevoerd acht. Een staaltje uit de practijk: iemand kocht in 1914 een bakkerij voor 5000 fr., verkocht deze in 1925 voor 60.000 fr. en wordt over dat jaar in de bedrijfsbelasting aangeslagen naar fr. 55.000. Het Cour d'Appel te Brussel moest er aan te pas komen om de belastingadministratie op het onhoudbare daarvan te wijzen (arrest 18 Mei 1929, Mon. d. Taxes fisc. April 1930).

Anderzijds tikte de rechter de administratie ook op de vingers als deze op een jarenlang à la barbe van de wet gevolgde practijk een rechterlijk fiat vroeg. Dit was o.a. het geval bij het belasten der vennoten i.p.v. de firma zelf, hetgeen eene begunstiging der firma's boven de N.V.'s beteekende. Zulk een uitspraak bracht natuurlijk groote verwarring teweeg. Ook de administratieve rompslomp der z.g. verkeersbelastingen (overdrachtstaxe e.d.) werkte blijkbaar irriterend, en, niet te vergeten, de supertaxe was destijds slechts noode aanvaard.

Over het algemeen zal dan ook de ontstemming in de publieke meening zijn te wijten deels aan de meerdere gestrengheid der administratie, deels aan den zwaren druk sinds 1926, het jaar der stabilisatie-wetgeving. Hoe dit zij, het is te verwachten, dat de tot stand gekomen herziening aan de verhouding tusschen fiscus en belastingbetaler ten goede zal komen, zonder dat naar het schijnt de fiscus van de bestaande *contrôlemaatregelen* iets van belang heeft behoeven prijs te geven.

De Belgische Minister van Financiën schat het nationale inkomen op 66 milliard fr. In deze milliardien zijn echter verschillende dubbele inkomens begrepen en, wanneer dus de Belgen in totaal nog ruim 8 milliard fr. aan belasting moeten betalen, dan zal de gemiddelde last zeker boven 13 pCt. van het inkomen liggen. Elke verlaging van dien last is natuurlijk welkom en moet het nationaal vermogen ten goede komen, mogelijk zelfs tot een hooger bedrag dan de belastingbesparing zelf vgl. de opmerkingen van prof. *Bordewijk* in diens schitterend werk: „De Theorie

¹⁾ Anders dan Dr. F. M. Wibaut vermeldt op bl. 54 van zijn Praeadvies over „Winstbelasting van Naamlooze Vennootschappen”, voor de Vereniging van belastingwetenschap. Daar leest men, dat in België de tantièmes in afwijking van het algemeen tarief der bedrijfsbelasting met proportioneel 10 pCt. worden belast, wat onjuist is. Wel kan aan de bron worden afgehouden, niet 10 pCt. maar 9 pCt., als men rekening houdt met den forfaitairen aftrek van 10 pCt. (vóór 1930) voor beroepslasten —, maar dit geschiedt *behoudens regularisatie* in verband met het totale in de bedrijfsbelasting vallende inkomen. De 9 pCt. afhouding is dus in wezen een à conto op de belasting volgens gewoon 2 tot 10 pCt. tarief.

der Belastingen en het Ned. Belastingwezen."

Zij is dubbel welkom wanneer een tijd van malaise zijn intrede heeft gedaan!

De totale indruk welke deze belangwekkende herziening in het Belgische belastingstelsel vermag te maken, is, saamgevat:

terugkeer, wat de tarieven betreft, meerendeels naar den toestand vóór 1926;

ruime begunstiging van gezinnen met kleine inkomens en groot kindertal, naast verlichting van lasten voor meergegoeden ten bate der kapitaalvorming; afzien van een algemeene inkomstenbelasting met daaraan verbonden inperking van de conflictsmogelijkheid tusschen fiscus en publiek;

handhaving in beginsel van het meerendeel der in 1921 ingevoerde indirecte belastingen.

Op het laatste is ééne heugelijke uitzondering te maken, waarvan elk Nederlander, die in de vakantie België heeft bezocht, reeds heeft kunnen profiteren. De afschaffing der belasting op het verblijf en de verteringen in hotels, café's e.d. is n.l. op 1 Juli j.l. een voldongen feit geworden.

Mr. W. R. EMMEN RIEDEL.

Rotterdam, 18 Augustus 1930.

DE INDISCHE MIDDELEN OVER MEI 1930.

De in bijgaand overzicht vermelde Landsmiddelen brachten in de eerste vijf maanden van het loopende jaar in totaal f 234.809.000 op tegen f 256.230.000 in dezelfde periode van het vorige jaar of f 21.4 m/m minder, welk nadeelig verschil werd gevormd door:

belastingen	ad circa	f 8.5 m/m
monopolies	„ „	„ 0.9 „
producten	„ „	„ 9.— „
bedrijven	„ „	„ 3.— „

De totale opbrengst in verslagmaand bleef circa f 1.5 m/m ten achter bij die in Mei 1929. De groepen belastingen en bedrijven brachten resp. f 2.1 m/m en f 1.3 m/m minder, doch de groepen monopolies en producten resp. f 0.4 m/m en f 1.4 m/m meer op dan in de gelijknamige maand van het vorige jaar.

T.a.v. de ramingscijfers bleven de opbrengsten ongunstig afsteken. Het nadeelig verschil, dat op het einde van de vorige maand in totaal f 54.2 m/m bedroeg, liep in verslagmaand op tot ruim f 61.- m/m, waarvan f 32.5 m/m te wijten is aan de belastinggroep en resp. f 0.4 m/m, f 12.7 m/m en f 9.8 m/m voor rekening komt van de groepen monopolies, producten en bedrijven. De groep allerlei middelen bleef f 5.5 m/m beneden de raming, welke achterstand zijn verklaring vindt voor f 2.8 m/m in nog niet gestorte winstaandeelen en voor circa f 2.7 m/m in vast recht en cijns van mijnconcessies, die eerst in de tweede helft van elk jaar worden betaald.

Bij beschouwing van de verschillende bronnen afzonderlijk blijkt, dat bij de *belastinggroep* wederom de vennootschapsbelasting en de landelijke inkomsten hoofdzakelijk in den achteruitgang der Mei-opbrengsten bijdroegen en wel met resp. f 0.291 m/m en f 0.647 m/m, waardoor het decrees van die middelen op het einde van verslagmaand aangroeide tot resp. f 2.56 m/m en f 0.9 m/m, terwijl de achterstand bij de raming opliep tot resp. f 12.4 m/m en f 8.3 m/m. De overige kohierbelastingen geven daarentegen geen onbevredigende cijfers te zien; in vergelijking met het vorige jaar gaven de ontvangsten aan personeele- en inkomstenbelasting in het afgelopen vijfmaandsch tijdvak voordeelige verschillen ad f 0.074 m/m en f 0.207 m/m, de verponding geeft zelfs een accres van f 2.1 m/m. Deze middelen bleven desniettemin eveneens beneden het 5/12 deel der raming en wel met resp. f 0.489 m/m, f 4.248 m/m en f 0.766 m/m. Bij de indirecte belastingen blijft de invloed der malaise duidelijk merkbaar bij de in- en uitvoerrechten, waarvan het decrees in verslagmaand resp. f 2.119 m/m en f 0.272 m/m bedroeg, zoodat de nadeelige verschillen met de opbrengsten over de eerste vijf maanden van het vorige jaar opliepen tot resp. f 6.785 m/m en f 1.15 m/m.

De Jan./Mei ontvangsten bleven bij de fractioneele ramingscijfers resp. f 4.326 en f 1.652 m/m ten achter.

Het statistiekrecht bleef uiteraard ook ten achter en wel f 0.266 m/m bij de periode Jan./Mei 1929 en f 0.396 m/m bij 5/12 der raming. Gunstig steekt hierbij de opbrengst der accijnzen af. Mei wijst een bedrag aan, dat f 0.519 m/m hooger is dan het jaar tevoren; in de eerste vijf maanden bedroeg het accres f 2.482 m/m, waarin met f 2.473 m/m werd bijgedragen door den petroleumaccijn. De ontvangsten aan zegelrecht, dat door de boeking van de teruggaven der ontschepingsgelden aan niet toegelaten of weer vertrokken immigranten bij groote bedragen tegelijk onregelmatige maandcijfers vertoont, waren op het einde van verslagmaand f 0.168 m/m minder dan op ultimo Mei 1929 en f 0.122 m/m minder dan 5/12 der raming, hetgeen verband houdt met de verminderde immigratie van vreemde oosterlingen. Ook de slachtbelastingen voldeden niet aan de verwachting.

Bij de *monopolies* vallen door dezelfde oorzaken gelijke verschijnselen te constateeren als in de vorige maanden. Vergelijkingen der opbrengsten in het afgelopen vijfmaandsch tijdvak met die in dezelfde periode van het vorige jaar en met de evenredige gedeelten der jaarramingen toont nadeelige verschillen bij de opiumregie ad resp. f 1.977 m/m en f 1.613 m/m en bij de zoutregie ad resp. f 0.892 m/m en f 0.307 m/m, tegenover meer-opbrengsten van de pandhuizen ad resp. f 1.884 m/m en f 1.516 m/m.

Bij de *productengroep* steekt het opbrengstcijfer van het tinmiddel gunstig af tegen dat in dezelfde maand van het vorige jaar, hetgeen verband houdt met het feit dat de verkoop van dit product bij groote hoeveelheden tegelijk plaats heeft en onregelmatige maandontvangsten daarvan het gevolg zijn. Terwijl in 1929 van de eerste vijf maanden, Mei de laagste maandopbrengst te zien gaf, was thans juist het omgekeerde het geval. Dit middel bleef wegens de sterke prijsdaling f 6.25 m/m ten achter bij het vorige jaar en f 6.08 m/m bij 5/12 der raming. Telt men de geraamde extra-opbrengst van den tinverkoop ad f 3.25 m/m, waartegenover geblokkeerde uitgaven staan, niet mede, dan bedraagt de achterstand vergeleken met de raming van dit middel nog f 4.73 m/m. De opbrengsten van de steenkolenmijnen waren in de eerste vijf maanden van dit jaar iets hooger dan in hetzelfde tijdvak van 1929, doch bij de goud- en zilvermijnen, het boschwezen, de rubber- en de kinaonderneming bleven de uitkomsten daar beneden; het vroeger reeds verklaarde belangrijk nadeelige verschil bij het boschwezen groeide aan tot f 1.699 m/m, terwijl de tegenvaller t.a.v. het fractioneele ramingscijfer opliep tot f 3.108 m/m. De steenkolenmijnen bleven f 2.219 m/m ten achter bij 5/12 der raming, doch hiervan bestond f 1.327 m/m uit nog uitstaande vorderingen. De goud- en zilvermijnen in Benkoelen en de kina- en theeonderneming Tjinjroean gaven tegenvallers van circa een ton elk, de rubberopbrengst viel tengevolge van de prijsdaling f 1.165 m/m tegen.

Voor de *bedrijven* kan in hoofdzaak de reeds vroeger gegeven toelichting gelden. Ongunstig zijn nog steeds de resultaten van den dienst der S.S. en Tramwegen. De Mei-ontvangsten bleven f 1.252 m/m achter bij die in Mei 1929, zoodat op het einde der maand het decrees een bedrag van f 3.867 m/m beliep; waarvan f 3.688 m/m te wijten is aan het Java-bedrijf, n.l. f 3.- m/m wegens achteruitgang van het goederenvervoer en overigens door de lagere opbrengsten van het reizigerstransport. De geheele dienst bleef in de afgelopen periode f 9.439 m/m beneden 5/12 der raming. De P.T. en T.-dienst leverde wederom meer op dan in het overige jaar; in het afgelopen tijdvak bedroeg het accres f 0.294 m/m, waarin alle onderdeelen bijdroegen, doch in het bijzonder de telefonie en wel met f 243.000.-. De totaal-opbrengsten bleven echter nog f 0.425 m/m beneden het evenredig deel der met circa f 2.- m/m verhoogde jaarraming. Door de haven-

bedrijven werd in de afgelopen vijf maanden ruim 6 ton meer opgebracht dan in dezelfde periode van 1929, het goederengeld liep echter ruim een ton terug. In totaal overtroffen de opbrengsten van het havenwezen 5/12 der raming met f 0.626 m/m. Hoewel de ontvangsten van den baggerdienst minder bedroegen dan in het vorige jaar, omdat toen belangrijke en sedert beëindigde werkzaamheden voor particulieren werden verricht, overtroffen zij 5/12 der raming met f 0.363 m/m. De uitkomsten van den dienst voor Waterkracht en Electriciteit en van de Landsdrukkerij gaven slechts geringe verschillen met die in 1929; t.a.v. de ramingscijfers geven de uitkomsten dezer bedrijven geen juist beeld, omdat daarbij nog geen rekening werd gehouden met de door die bedrijven doorlopend nog te vorderen en met andere diensten te verrekenen bedragen.

HET VRAAGSTUK VAN DE STABILISERING VAN DE PESETA.

Een lezer wijst er naar aanleiding van ons artikel in het nummer van 13 Augustus over de stabilisering van de Peseta op, dat van de 9.97 milliard, die de Spaansche regeering sinds het bewind-Primo de Rivera heeft uitgegeven, slechts 2.45 milliard voor nieuwe financieringen zijn aangewend. Alle andere leeningen zijn volgens zijn mededeelingen voor conversie-doeleinden gebruikt; er is dus de laatste jaren in Spanje niet sterker nieuw geld geleend, dan voordien het geval was. Ofschoon de lezer met ons betoog inzake de inflationistische aanwending van dit nieuwe geld tot op zekere hoogte kan meegaan, krijgt hij van den mogelijken omvang van dit kwaad, met deze feiten voor oogen, een ander beeld.

Tot zoover deze lezer, die het derhalve met ons eens is, dat er inflatie bestaat, alleen over den omvang er van verschilt hij met ons van meening. Wellicht is het daarom van belang, er op te wijzen, dat de staatsschuld einde 1923 heeft bedragen 15.6 milliard peseta's en einde 1929 20.2 milliard, een toeneming derhalve van 4.6 milliard peseta's. Een dergelijke toeneming geeft o.i. stellig het recht tot de bewering, dat Spanje, door gedurende de dictatuur ver boven zijn kracht te leven, de kiem heeft gelegd voor een inflatie. En even stellig is de inflationistische werking nog toegenomen, doordat de regeering haar leveranciers ten deele met stukken binnenlandsche schuld heeft betaald en deze stukken ook aan gesubsidieerde bedrijven heeft gegeven, een deel van deze stukken circuleert als papiergeld en daardoor wordt het moeilijk, den omvang van de inflatie te beoordeelen. In ieder geval is het niet voldoende, te constateeren, dat een groot gedeelte van het uitgegeven bedrag voor het converteeren van leeningen is aangewend, daar juist het gebruik, dat men van deze leeningen heeft gemaakt, de inflatie heeft bevorderd.

H. B.

BUITENLANDSCHE MEDEWERKING.

DE STAND VAN DE KOLEN- EN IJZERINDUSTRIE IN HET SAARGEBIED.

De Heer Georg Böse te Heidelberg schrijft ons:

Het Saargebied is onlangs weder tot het afbreken van de Duitsch-Fransche onderhandelingen het onderwerp van moeilijke en ernstige besprekingen geweest. Daarbij is opnieuw duidelijk gebleken, dat het Saarvraagstuk in de eerste plaats van economisch-politieke aard is, en dat het beslissende verzet tegen zijn oplossing economische gronden heeft, hoezeer ook andere argumentaties op den voorgrond mogen worden geschoven. En wanneer wij de overheerschen- de betekenis van de kolen- en ijzerindustrie in het kader van het economisch leven van het Saargebied kennen, dan zien wij hier de eigenlijke kern van het Saarvraagstuk, dat nog steeds onopgelost tusschen Frankrijk en Duitschland staat.

Volgens de opgave van December 1929 zijn van een

totaal van 18.149 employés, alleen reeds 3.266 aan de steenkolenindustrie en 2.920 aan de zware ijzerindustrie verbonden, terwijl van een totaal van 160.916 arbeiders 60.793 in de steenkolenindustrie en 34.109 in de zware ijzerindustrie werkzaam zijn. De steenkolenproductie, — bij wijze van vergelijking merken wij op, dat de Nederlandsche mijnen in 1929 een hoeveelheid van ongeveer 11.6 miljoen ton produceerden — ontwikkelde zich, wat de kwantiteit betreft, in de na-oorlogsjaren als volgt:

In miljoenen tonnen.					
1913..	13,21	1922..	11,24	1926..	13,68
1919..	8,97	1923..	9,19	1927..	13,60
1920..	9,41	1924..	14,03	1928..	13,10
1921..	9,57	1925..	12,99	1929..	13,58

De cokesproductie, die in 1929 235.738 ton bedroeg tegenover 250.410 ton in 1913, had in het recordjaar 1925 echter reeds een hoeveelheid van 272.352 ton bereikt.

Het aantal arbeiders is gedurende de eerste jaren na den oorlog enorm gestegen tot een recordhoogte van 74.908 in 1924 (arbeiders onder en boven den grond en in de nevenbedrijven) in vergelijking met 56.589 in 1913, terwijl het cijfer voor 1929 60.793 bedroeg. De ontwikkeling van de productiecapaciteit per arbeider blijkt uit de volgende tabel:

(Gemiddelde productie per dag van den arbeider boven en onder den grond).

In KG.					
1913..	803	1922..	606	1926..	692
1919..	524	1923..	639	1927..	740
1920..	481	1924..	708	1928..	811
1921..	515	1925..	680	1929..	836

Al beteekent het resultaat van de productie van het afgelopen jaar een belangrijken vooruitgang ten opzichte van den stand van 1913, toch verwijten de Duitschers aan het tegenwoordige Fransche bestuur, dat alleen de beste lagen in exploitatie werden gebracht en dat het desondanks niet eens gelukt is, het niveau van de productiestijging van andere kolengebieden van Europa te bereiken. Röchling, de bekende industriëel uit het Saargebied, betoogde op de laatste vergadering van den Bund der Saarvereine, dat de stijging van de productie in de kolenindustrie van het Saargebied met ongeveer 4 pCt. staat tegenover die van het Roergebied met circa 34 pCt. en die van de Nederlandsche kolenmijnen met zelfs ongeveer 46 pCt. en dat de bedrijfstechische ontwikkeling geenszins gelijken tred houdt met de moderne methoden van exploitatietechniek, zoodat de mijnen tot op heden reeds een waardevermindering van 25 pCt. hebben ondergaan. Het is ongetwijfeld juist, dat de onzekerheid omtrent het toekomstig bezit er toe heeft medegewerkt, dat de Franschen niet op groote schaal zijn overgegaan tot investering, waarvan het resultaat eerst geheel zal kunnen worden overzien op het tijdstip, waarop de politieke en economische grondslagen van het Saargebied weder een verandering zullen hebben ondergaan.

Tengevolge van de gunstige conjunctuur op de kolenmarkt, konden de voorraden van de mijnen gedurende het afgelopen jaar van 171.309 ton einde 1928 tot 59.702 ton einde 1929 verminderen. Einde April 1930 bedroegen de voorraden echter weder 283.648 ton. De productie per dagtaak steeg van 836 KG. in 1929 tot gemiddeld 887 KG. voor het eerste kwartaal van 1930.

In de discussies over de teruggave van het Saargebied aan Duitschland, speelt de verzekering van het toekomstige afzetgebied een groote rol, want vergeleken met vroeger hebben hier tengevolge van de Fransche economische politieke aanzienlijke veranderingen plaatsgevonden. Het zwaartepunt is sterk naar het Westen verplaatst, want Duitschland betrok in 1929 nog niet een vierde gedeelte van de hoeveelheid van 1913. De volgende tabel geeft een beeld van de veranderingen, die zich intusschen hebben voltrokken en waarvan de terugslag op de nieuwe door

de teruggave van het Saargebied aan Duitschland ontstaande situatie, hetzij reeds in de eerstkomende maanden of eerst in 1935 — een reeks van ingewikkelde problemen doet rijzen. De afzet van de Saarkolen is over de volgende landen verdeeld (in 1000 ton):

	1913	1925	1926	1927	1928	1929
Duitschland	4718 ¹⁾	1056	872	1142	1285	1140
Frankrijk	2671 ²⁾	4744	5497	4422	4473	4975
Zwitserland	794	501	405	451	412	467
België/Luxemburg	141	340	317	278	299	278
Oostenr.-Hongarije	23	178	5	39	144	62
Italië	183	507	518	474	527	346
Overige landen . .	—	—	4	—	5	—
	8530	7326	7618	6806	7145	7268

¹⁾ Verminderd met het oog op de tegenwoordige oppervlakte van het gebied.

²⁾ Vermeerderd met het oog op de tegenwoordige oppervlakte van het gebied.

Speciaal het Zuid-Duitsche afzetgebied, waarop thans naast de overige Duitsche kolengebieden vooral Nederland is doorgedrongen, is voor de kolenindustrie van het Saargebied verloren gegaan. De afzet van de Saarkolen naar Oud-Frankrijk is ten opzichte van 1913 sterk gestegen, waarvan een aanzienlijk deel op rekening van de mijnen in Meurthe et Meuselle komt. Daarentegen is de afzet naar Elzas-Lotharingen gedaald, doordat Lotharingen zelf op grotere schaal vlamkolen voortbrengt.

Het verbruik van het Saargebied zelf is ongeveer gelijk gebleven en steunt nog steeds in hoofdzaak op de ijzersmelterijen. De sterke afhankelijkheid van het Fransche afzetgebied brengt belangrijke gevaren mede, want de productie van de Noord-Fransche mijnen heeft sedert 1925 het vredespeil weder overschreden. Dit feit en de sterke positie van de Engelsche kolenindustrie in de Fransche kuststreken berooven de kolenmijnen van het Saargebied in de verder verwijderde toekomst van belangrijke verkoopmogelijkheden. Omtrent de financiële resultaten van de Saarmijnen onder Fransch beheer geeft de volgende staat uitsluitel. De uitgekeerde netto-winsten tezamen met de gekweekte reserves bedroegen:

	Netto-winst in francs	Koers van de goud- mark in francs	Netto-winst in goudmarken
1920	72.049.246	3,88	18.569.393
1921	70.895.812	2,98	23.790.541
1922	99.919.364	3,44	29.046.327
1923	35.119.312	4,43	7.927.610
1924	130.521.338	4,43	29.643.056
1925	58.228.416	6,34	9.184.293
1926	152.024.457	6,03	25.211.353
1927	26.461.194	6,06	4.366.533
1928	— 13.337.471	6,08	— 2.193.662

Bij de beoordeeling van de winst over 1923 moet rekening worden gehouden met het feit, dat dit het stakingsjaar betreft. Opmerkelijk is de sterke achteruitgang van de rentabiliteit in 1927, terwijl in 1928 voor de eerste keer een verlies werd geleden. Dit feit en de beoordeeling van den bedrijfstechnischen toestand van de Saarmijnen zullen bij de verdere onderhandelingen tusschen Duitschland en Frankrijk een belangrijke rol spelen.

Bij de verwezenlijking van de bepaling in het verdrag van Versailles, die aan Duitschland toestaat om, „de eigendomsrechten van Frankrijk op de in het teruggegeven gedeelte van het gebied gelegen mijnen in haar geheel tot een in goud uit te betalen prijs terug te koopen”, zal het van groot belang zijn, hoe het Scheidsgerecht met de zoo juist genoemde omstandigheden bij de vaststelling van den prijs rekening houdt.

* * *

De opnemings van het Saargebied in het Fransche douanegebied en de in 1925 ingetreden toelafsluiting van het Duitsche Rijk bereidden vooral moeilijkheden aan de ijzer-industrie, die over 5 groote bedrijven is verdeeld. Zoowel het verlies der met haar vereenigde smelterijen in Lotharingen als ook de overdracht van de belangrijke Minette-ertsbezittingen aan

Frankrijk deden geheel gewijzigde in- en verkoopsvoorwaarden ontstaan. Ondanks deze storingen kon de ruwstaalproductie van 1913 in 1928 bijna weder worden bereikt. De ruwijzerproductie had reeds in 1925 het vredesniveau overschreden, wat met het oog op het verlies van de Lotharingsche smelterijen een volstreekte noodzakelijkheid was. Het in 1928 tot stand gekomen Duitsch-Fransche handelsverdrag heeft op douanepolitiek gebied weder gunstige voorwaarden geschapen en door het toetreden tot het Duitsche Stahlwerksverband werd aan de Saarindustrie een zeker omzet-quotum op de internationale markt verzekerd. De ontwikkeling van de ijzer- en staalindustrie van 1913 tot 1929 was als volgt:

	Ruwijzer in 1000 tonnen.	Ruwstaal
1913	1371	2080
1914	955	1390
1915	802	1048
1916	945	1305
1917	898	1265
1918	804	1086
1919	631	714
1920	644	740
1921	896	987
1922	1157	1313
1923	929	1064
1924	1345	1485
1925	1450	1579
1926	1625	1737
1927	1771	1895
1928	1936	2073
1929	2105	2209

Met het aandeel van 12 pCt. voor ruwstaal in 1929 werd weliswaar het quotum in de totale productie van het Duitsche Rijk van 1913 nog niet bereikt. De bedrijfstechnische en organisatorische rationalisatie heeft eerst gedurende de laatste jaren een grooten vooruitgang kunnen maken, zonder dat evenwel de groote voorsprong van de andere ijzerindustrieën, zooals bijv. van de Ruhrindustrie, kon worden ingehaald. De 26 hoogovens, die in 1913 in bedrijf waren, hadden een productiecapaciteit van 4.675 ton per dag, terwijl de 26 in Juni 1930 in bedrijf zijnde hoogovens een capaciteit van 6.370 ton aangaven.

De capaciteit van de pletterijen blijkt uit de volgende tabel.

Jaar	Pletterij- fabrikaten	Halfabrikaten voor den verkoop In 1000 ton.	Totaal
1913	1496	156	1652
1914	1037	96	1133
1915	756	67	823
1916	928	67	995
1917	974	50	1024
1918	857	29	886
1919	526	42	568
1920	544	36	580
1921	708	87	795
1922	948	92	1040
1923	792	80	872
1924	1032	140	1172
1925	1148	145	1293
1926	1263	168	1431
1927	1402	155	1557
1928	1543	175	1718
1929	1603	157	1760

In de ijzerertsvoorziening neemt nog steeds de Minette in Lotharingen de eerste plaats in, die negen tienden van het geheele ertsverbruik van de smelterijen in het Saargebied levert. In 1913 kwam van een totale hoeveelheid van 4.117.255 ton ijzer- en mangaanerts 87.9 pCt. uit het Lotharingsche Minettegebied en in 1928 van een totale hoeveelheid van 5.197.065 ton 87.2 pCt. Het groote verschil ten opzichte van de periode voor de ineenstorting in Duitschland bestaat hierin, dat toen de ertsleveranties uit eigen bezit geschieden, terwijl de benodigde hoeveelheden thans van Fransche concurreerende ondernemingen moeten worden betrokken, hetgeen de prijsvorming, zooals vanzelf spreekt, nadeelig beïnvloedt.

Het Saargebied was niet, zoals Rijnland-Westfalen, in staat, zich van den verkoop bij Minette onafhankelijk te maken en zich bij andere leveranciers, zooals Zweden of Spanje, aan te sluiten. Door de overdracht van de kolennijnen in Fransch bezit, werd de tweede voor de hoogovenindustrie zoo belangrijke grondstof, tengevolge van de door den Franschen fiscus gevoerde prijspolitiek zoo duur, dat men met prijzen rekening moet houden, die gemiddeld 20 pCt. boven de notering van het Ruhrgebied liggen.

Anderzijds is bij het vraagstuk van den afzet de aanpassing van de Fransche marktverhoudingen niet gelukt en de overheerschende beteekenis van het Duitse afzetgebied blijven bestaan. De ijzerverkoop van de Saarsmelterijen bedroegen in 1928 op een totaal van 1.597.000 ton 11.2 pCt. op de binnenlandsche markt, 41.8 pCt. aan Duitschland, 22.5 pCt. aan Frankrijk en 24.5 pCt. aan het overige buitenland. Bij een totalen omzet van 803.000 ton in het eerste halfjaar van 1929 bedroegen de overeenkomstige cijfers, in procenten uitgedrukt respectievelijk, 8.8—41.4—26.7 en 23.1.

Als een van de belangrijkste eischen voor de uitbreiding van de productie en vergroting van den afzet, naast bedrijfstechnische en organisatorische rationalisatie der smelterijen zelf, wordt nog het tot stand komen van goede verkeerswegen door een kanaalverbinding met den Rijn beschouwd, waardoor in de eerste plaats het Zuid-Duitse gebied weder in belangrijke mate kan worden teruggewonnen. Dit is maar één van de vraagstukken, die bij den terugkeer van het Saargebied tot Duitschland energiek moet worden aangepakt, wanneer zoowel de kolen- alsook de ijzer-industrie een vlucht zal nemen, die haar met de industrie van Rijnland-Westfalen gelijkstelt.

Ongetwijfeld zal de terugkeer niet zonder wrijving van vandaag op morgen tot stand kunnen komen. Er doen zich daarbij een aantal nieuwe toepolitieke vraagstukken voor, welke in de beteekenis van een aanpassing van het Duitse-Fransche handelsverdrag aan den dan ontstane toestand moeten worden gezocht. Ook in sociaal-politiek opzicht zijn belangrijke wijzigingen aan te brengen. De sociaal-politieke wetgeving is in vergelijking met die van het Duitse Rijk op het niveau van 1918 blijven staan; de zuivere acht-urendag bleef daarentegen behouden. Bovendien zijn de loonen lager dan in Duitschland, evenwel hooger dan in Frankrijk.

AANTEKENINGEN.

De kapitaalinvesteringen in de kunstzijde-industrie.

Tot de industrieën, die op het oogenblik onder de depressie gebukt gaan, behoort ook de kunstzijde-industrie. De ongunstige toestand in dezen tak van nijverheid is echter niet geheel een gevolg van den algemeenen teruggang in de conjunctuur. De snelle expansie van deze industrie in de jaren 1927 en 1928 heeft een productiecapaciteit in het leven geroepen, die niet in verhouding stond tot de stijging van het verbruik, terwijl de algemeene malaise de moeilijkheden thans heeft verscherpt. Dat de toestand voor de Nederlandsche kunstzijdefabrieken momenteel zeer ongunstig is, wordt wel bewezen door de juist gepubliceerde cijfers betreffende de waarde van den uitvoer. Terwijl de gemiddelde prijs van 1928, 1929 en de eerste zes maanden van dit jaar resp. f 3.84, f 3.17 en f 2.92 per KG. bedroeg, is hij over de maand Juli tot f 2.80 gedaald, een niveau, dat het laagste is, wat sedert de laatste jaren is bereikt. In dezen prijs weerspiegelt zich vrij nauwkeurig de huidige situatie op de wereldmarkt, daar de Nederlandsche industrie ongeveer 90 pCt. van haar productie in het buitenland moet afzetten en dus geheel aan de internationale concurrentie is blootgesteld. Hoewel de uitvoer van kunstzijde gerekend naar de hoeveelheid over de eerste zeven maanden van dit jaar vergeleken met de overeenkomstige periode van 1929 met 148 ton of ongeveer 3 pCt. is gestegen, zal onder de tegenwoordige

omstandigheden de afzet nieuwe moeilijkheden onder vinden door de tariefverhoogingen, die onlangs in de Vereenigde Staten en Spanje hebben plaatsgevonden. Een verbetering van den toestand is op het oogenblik sterk afhankelijk van een vermindering van de productie. De sterk verlaagde prijzen hebben in zoverre een gunstigen invloed, dat de productiecapaciteit wordt verminderd en van expansie, die het vorige jaar al zeer verminderd was thans in het geheel geen sprake meer is. Hoe groot de kapitaalinvesteringen in de kunstzijde-industrie de laatste jaren zijn geweest en welke plaats op het oogenblik ons ren zijn geweest en welke plaats op het oogenblik door ons land op dit gebied wordt ingenomen, blijkt uit een beschouwing, voorkomende in „The Commercial” van 3 Juli, waaraan het volgende is ontleend.

Het kapitaal, dat in de geheele kunstzijde-industrie is geïnvesteerd, bedroeg in Januari 1928 ongeveer £ 114.650.000. In April 1929 was dit tot bijna £ 173 miljoen gestegen. De stijging gedurende het laatste jaar, dus tot April 1930, die betrekkelijk gering was — slechts ongeveer £ 3 miljoen — bracht het totaal op £ 175.750.000. Terwijl de stijging in 1928 (over 15 maanden berekend) van ruim £ 58 miljoen overeenkomt met meer dan 50 pCt., bedraagt de toeneming gedurende de laatste 12 maanden (Apr. 1929—Apr. 1930) nog geen 2 pCt. Deze vergelijking weerspiegelt duidelijk de sedert begin 1929 in de kunstzijde-industrie heerschende depressie, welke op de enorme en wellicht te snelle uitbreiding in 1928 volgde. De kapitaalverhooging van bestaande en de oprichting van nieuwe maatschappijen gedurende 1929 vereischte een bedrag van £ 5.100.000; maar na aftrek van het aandeelkapitaal van ondernemingen, die werden geliquideerd, bedroeg de stijging tenslotte slechts £ 3.000.000, zooals het onderstaande overzicht weergeeft:

	Aandeelkapitaal in de kunstzijde-industrie belegd.			Stijging (+) Daling (—) ten opzichte van 1929.
	In £ 1000.			
	Jan. 1928	Apr. 1929	Apr. 1930	
Ver. Staten en Canada	45.350	63.000	65.100	+ 2.100
Groot-Brittannië	17.500	46.000	44.150	— 1.850
Italië	20.900	22.300	22.300	—
Frankrijk	8.150	11.350	11.800	+ 450
Duitschland	0.900	11.400	11.150	— 250
Nederland	4.600	7.700	9.750	+ 2.050
België	2.100	2.550	2.550	—
Zwitserland	1.350	1.459	1.450	—
Japan	3.100	4.400	4.400	—
Overige landen	1.700	2.600	3.100	+ 500
	114.650	172.750	175.750	+ 3.000

Deze cijfers van de kapitaalinvesteringen in elk land geven tengevolge van de zeer uitgebreide internationale vertakkingen geen nauwkeurig beeld van den toestand. De American Viscose Company is hiervan een typisch voorbeeld; haar aandelen zijn bijna geheel in handen van Courtaulds, zoodat het kapitaal van den grootsten Amerikaanschen producent niet onder Amerikaansche doch onder Engelsche contrôle staat. Dit is dan ook de reden van de vooraanstaande plaats, die Engeland bij de financiering van de kunstzijde-industrie inneemt en van de tweede plaats, waarop de Vereenigde Staten in het begin van 1929 stonden, gevolgd door Duitschland, Italië en Nederland.

De volgende tabel, die met internationale vertakkingen rekening houdt, toont, hoe de financiële verhoudingen zich in de verschillende landen in den loop van het jaar hebben gewijzigd.

Groot-Brittannië handhaafde zijn financiële positie en had slechts een gering verlies te boeken. Nederland overtrof zelfs de Vereenigde Staten en kwam van de vijfde op de tweede plaats, terwijl Duitschland van de derde naar de zesde plaats daalde. Deze verschuiving is een gevolg van den overgang van het bezit van de Glanzstoff in dat van de Enka, welke tot de oprichting van de Algemeene Kunstzijde Unie (A.K.U.) als holding company van beide groepen leidde.

Aandeelenkapitaal van de kunstzijde-industrie.

In £ 1000.

Gecontroleerd door:	April 1930	April 1929	Stijging (+) Daling (-)
Groot-Brittannië	67.400	69.250	- 1.850
Nederland	37.050	11.950	+ 25.100
Vereenigde Staten	32.850	30.750	+ 2.100
Italië	13.100	13.100	—
Frankrijk	8.850	8.400	+ 450
Duitschland	5.600	28.900	- 23.300
België	4.950	4.950	—
Japan	3.150	3.150	—
Zwitserland	1.700	1.700	—
Overige landen	1.100	600	+ 500
	175.750	172.750	+ 3.000

Alleen de groep Courtaulds, wier gezamenlijke belangen op ongeveer £ 42.500.000 worden geschat, overtreft in financieel opzicht de Nederlandsch-Duitsche combinatie.

De financiële structuur van de kunstzijde-industrie moet echter ook nog uit een ander oogpunt worden beschouwd. Afgezien van het aandeelenkapitaal is er nog veel geld geïnvesteerd in het productie-apparaat, zooals in installaties, machinerieën, gebouwen, enz.; de totale waarde hiervan overtreft het aandeelenkapitaal. De waarde van de onroerende goederen, bezittingen, en de kosten voor oprichting van fabrieksgebouwen en laboratoria, van machinerieën en technische en chemische uitrusting verschillen natuurlijk zeer sterk in de diverse landen. De deskundigen komen echter tot een internationaal gemiddelde van £ 400.000 benodigd voor een productiecapaciteit van 1.000.000 lbs. per jaar. Van dit standpunt bezien, is het van geen belang, of dergelijke investeringen al dan niet op de balansen voorkomen of reeds in meerdere of mindere mate zijn afgeschreven. Zij moesten worden gemaakt, alvorens men tot produceren kon overgaan.

De capaciteit van de kunstzijdefabrieken is zelfs nog moeilijker vast te stellen dan de werkelijke productie. Het is mogelijk, dat de capaciteit in sommige landen groter, in andere weer kleiner is dan onderstaand wordt vermeld. Voorts moet er rekening mede worden gehouden, dat in vele gevallen stellig een gedeelte van het aandeelenkapitaal of van de opbrengst van een nieuwe emissie voor de oprichting of de uitbreiding van fabrieken werd aangewend. Men kan dus het aandeelenkapitaal en de in het productie-apparaat geïnvesteerde bedragen niet eenvoudig optellen. Bovendien zou een optelling van deze cijfers slechts een onvolledig beeld kunnen geven van de betekenis van vele kunstzijde maatschappijen, die door vooraanstaande ondernemingen in de chemische industrie worden gecontroleerd. Daarom spreekt het vanzelf, dat de volgende tabel onder groot voorbehoud moet worden aanvaard. Hoewel de afzonderlijke cijfers misschien niet geheel juist zijn, zijn de verhoudingen tamelijk nauwkeurig:

	Benaderde werkelijke capaciteit In 1.000 lb.	Afzonderlijke investeer. in installat. enz. In £ 1.000
Vereenigde Staten	160.000	64.000
Italië	70.000	28.000
Groot-Brittannië	65.000	26.000
Frankrijk	65.000	26.000
Duitschland	60.000	24.000
Nederland	30.000	12.000
Japan	30.000	12.000
België	20.000	8.000
Zwitserland	16.000	6.400
Overige landen	30.000	12.000
	546.000	218.400

Het is een tamelijk nauwkeurige schatting, dat op zijn minst twee derden van de kosten van onroerende goederen, installaties enz. naast het aandeelenkapitaal afzonderlijke investeringen vertegenwoordigen en dat slechts ongeveer een derde deel van het kapitaal voor dit doel werd aangewend. En dit temeer,

indien wij bedenken, dat de kunstzijdefabrieken in de Vereenigde Staten, de technische uitbreiding van Courtaulds en van de meeste Fransche maatschappijen uit de winsten en reserves werden gefinancierd en dat vele, door buitenstaanders opgerichte, ondernemingen slechts een klein nominaal aandeelenkapitaal bezitten en haar bouw- en uitrustingskosten door de moedermaatschappij werden gedragen.

De laatste tabel toont de totalen van deze afzonderlijke kosten, waarvan twee derden, £ 145.600.000 bedraagt. Indien men dit bedrag bij het aandeelenkapitaal voegt, krijgt men een totaal van bijna £ 321.350.000 dat in de kunstzijde-industrie is belegd.

Daar de controle over het aandeelenkapitaal dezelfde is als die over de produceerende bedrijven, komt er geen verandering in de rangorde der financiële betekenis, waarbij Groot-Brittannië de voornaamste plaats inneemt, gevolgd door Nederland en de Vereenigde Staten. Deze drie landen controleeren ongeveer £ 232.700.000 of meer dan 73 pCt. van de totale investeringen in de kunstzijde-industrie. Het aandeel van Groot-Brittannië bedraagt £ 109.500.000 of 34 pCt., dat van Nederland £ 70.350.000 of 22 pCt. en dat van de Vereenigde Staten £ 52.850.000 of 17 pCt.

ONTVANGEN BOEKEN.

Theorie und Praxis des schweiz. Geld-, Bank- und Börsenwesens seit Ausbruch des Weltkrieges (1914—1930), Heft 1: Das Münzwesen und seine Reform, door Dr. Eduard Kellenberger, Privatdozent an der Universität Bern. (Bern 1930; A. Francke A. G. Verlag. Prijs Frs. 8.—).

De oorzaken en de gevolgen van den algemeenen, vroeger nooit gekenden, geldnood, die in de paniek na het uitbreken van den oorlog ook in Zwitserland ontstond, worden geschetst. De run op de banken door de bevolking, de beginnende gedschaarschte en de tegenmaatregelen, die de Nationale Bank en de Bondsraad tot instandhouding van de geldcirculatie, troffen, en de verdere verschijnselen, die de ontwikkeling van het geldwezen bepaalden, worden uitvoerig beschreven. Zeer interessant is het overzicht over de schommelingen van de koersen en prijzen voor edele metalen en haar gevolgen (speciaal het zilver was aan hevige schommelingen blootgesteld), eveneens de beschrijving van den smokkelhandel in gouden munten, en andere bedenkelijke symptomen van de inflatie. Speciale aandacht schenkt de schrijver aan de rol, die de Latijnsche Muntunie tot haar algeheele ontbinding in 1927 speelt. Ook de ontwikkeling van de hervormingsgedachte, die door den ongemakkelijken vorm van het „Fünfliber“ stuk, door de daling van den zilverprijs en de veelvuldige vraag naar kleinere bankbiljetten, aan het Departement van Financiën ingang vond en op een nieuwen vorm van de „Fünfliber“ aandrang, wordt uitvoerig besproken.

„De Wettelijke Ziekengeldverzekering 1929“, derde herziene en veel vermeerderde druk, uitgegeven door het Verbond van Nederlandsche Werkgevers te 's-Gravenhage. (Prijs f 2.80).

Vergeleken bij den tweeden druk, is deze uitgave ruim tweemaal zoo groot geworden. De tweede druk was langzamerhand aanzienlijk verouderd, doordat tal van nieuwe feiten zich hebben voorgedaan. Een groot aantal uitvoeringsbesluiten werd afgekondigd, bedrijfsverenigingen werden opgericht, vakbonden van werkgevers en arbeiders pleegden overleg, de Federatie van Bedrijfsverenigingen kwam tot stand, besprekingen met de Vereeniging van Raden van Arbeid werden gevoerd, kortom, het geheele uitvoeringsapparaat van de nieuwe wet kwam tot stand en werd in gang gezet. De wet trad 1 Maart j.l. in werking, waarbij weer nieuwe problemen rezen, waarvoor oplossingen werden gezocht en gevonden.

Dit alles vindt men in dezen nieuwen herziene en vermeerderden derden druk beschreven. Talrijke passages werden geheel omgewerkt, aangevuld en herzien, terwijl tal van nieuwe gedeelten aan dit boekwerk werden toegevoegd, om het geheel tot op den dag bij te werken. Voorts werden de uitvoeringsbesluiten naast den tekst van de wet in extenso afgedrukt. Zoo geeft deze uitgave een volledig beeld van den toestand van het oogenblik en vormt als zoodanig een handigen gids voor de practijk. Een uitvoerig alphabetisch register vergemakkelijkt het naslaan.

Practische problemen uit de Handelsstatistiek door Dr. B. J. M. Ammerlaan. Proefschrift Ned. Handels-Hoogeschool. (Amsterdam 1930; H. J. Paris).

Na een historisch overzicht van de handelsstatistieken van enkele landen, wordt in een achttal hoofdstukken ongeveer het geheele terrein van de handelsstatistiek behandeld.

De Beursbrandpolis door Dr. J. S. Hartog. Proefschrift Ned. Handels-Hoogeschool. (Amsterdam 1930; H. J. Paris).

Na een kort overzicht van de ontwikkeling van de beurspolissen, bespreekt de schrijver de verschillende polisbepalingen.

Het Verzekeringswezen I en II. Uitgave van de Nieuwe Rotterdamse Courant.

Overdruk van artikelen, verschenen in het bijnummer van de Nieuwe Rotterdamse Courant van 31 Oct. en 25 Dec. 1929.

Monographie over de bevolkingskoffiecultuur in Nederlandsch-Indië door Ir. G. C. W. Chr. Tergast, landbouwkundige bij de afdeling Landbouweconomie. Departement van Landbouw, Nijverheid en Handel. Mededeeling van de Afdeling Landbouw No. 10. Weltevreden 1930; Landsdrukkerij.

Het Zuidoerzee-vraagstuk. Overdruk uit „Maatschappij-Belangen”. Centrale Commissie voor bezuiniging der Nederlandsche Maatschappij voor Nijverheid en Handel.

Jaarboek van het Mijnwezen in Nederlandsch-Indië. 58ste jaargang 1929. Verhandelingen (hierbij een atlas). Weltevreden 1930; Landsdrukkerij.

Een bundel opstellen en gedichten (met 13 platen) voor — 1830 — na. In opdracht van „Den Diet-schen Bond”. Uitgegeven door Uitgeverij C. A. Mees, te Santpoort. (Prijs f 2).

MAANDCIJFERS.

POSTERIJEN, TELEGRAFIE EN TELEFONIE.

	Opbrengst	
	Juni 1930	Juni 1929
Posterijen.....	f 3.517.101,—	f 3.649.419,—
Telegrafie.....	„ 539.025,—	„ 599.358,—
Telefonie.....	„ 1.851.823,—	„ 1.932.033,—

GIRO-OMZET BIJ DE NEDERLANDSCHE BANK.

	Mei 1930		Mei 1929	
	Posten	Bedrag	Posten	Bedrag
Voor rekeninghouders waarvan door de H.-bank plaatselijk	54.622	f 3.462.233.000	57.840	f 3.620.595.000
Ter voldoening van Rijksbelast.	41.613	„ 3.084.190.000	44.289	„ 3.244.844.000
	1.643	„ 14.028.000	1.716	„ 11.740.000

RIJKSPOSTSPAARBANK.

	MEI 1929	1929	1930
Inlagen.....	f 11.158.013	f 12.081.333	f 12.410.297
Terugbetalingen...	„ 11.830.017	„ 12.420.000	„ 12.531.504
Tegood der inleggers op ultimo.....	„ 327.771.110	„ 339.450.282	„ 353.552.646
Nom. bedr. der uitst. staats-schuldboekjes op ultimo.....	„ 42.285.400	„ 42.416.950	„ 42.954.800
Spaarbankboekjes: Aantal nieuw uitgegeven.....	9.136	9.791	10.507
Aantal geheel afbetaald.....	8.548	8.637	8.435
Aantal in omloop op ultimo.....	2.053.559	2.084.250	2.122.722

OVERZICHT VAN DE INDISCHE MIDDELEN.
(In Gulden).

	Mei 1930	te vijf maanden 1930	te vijf maanden 1929
Belastingen.			
Pachten.....	26.862	75.044	67.617
Invoerr. incl. Landsgoed.	6.861.720	34.090.365	40.876.161
Uitvoerr. incl. Landsgoed.	807.252	4.055.602	5.205.631
Accijnzen.....	4.440.032	19.709.446	17.227.066
Andere ontv. I. U. en A...	22.840	130.335	128.590
Statistiekrecht.....	411.266	2.269.878	2.536.104
Personeelbelasting....	319.588	1.594.176	1.519.857
Inkomstenbelasting....	3.251.774	17.417.860	17.210.410
Vennootschapsbelasting..	903.120	7.116.797	9.677.727
Oorlogswinstbelasting..	42.703 ¹⁾	61.719	805.309
Opgeheven productenbel..	—	¹⁾ 23.709 ¹⁾	8.120
Verponding.....	329.693	2.983.581	881.922
Recht van openb. verkoop.	333.241	1.310.247	1.057.553
Zegelrecht.....	1.399.305	5.856.613	6.025.241
Overschr. van vaste goed.	251.882	1.041.646	1.188.999
Recht v. succ. en overgang	23.944	155.773	872.142
Vergunning speeltafels..	4.725	42.653	56.600
Slachtbelastingen.....	576.863	2.613.320	2.773.439
Bijzondere bel. buitengew.	14.135	59.492	88.285
Hoofdgeld.....	15.336	41.044	34.739
Landelijke inkomsten....	3.125.796	7.367.496	8.271.355
Belasting op loterijen....	400.387	402.622	306.051
Totaal.....	23.562.514	108.248.562	116.802.678
Monopolies.			
Opium excl. opiumfabriek	3.092.334	15.071.109	17.048.604
Zout.....	1.474.294	6.085.598	6.977.871
Pandhuizen.....	2.724.059	10.852.325	8.967.400
Totaal.....	7.290.755	32.009.032	32.993.875
Producten.			
Kina.....	86.893	276.479	304.469
Landscaoutchoubedrijf..	134.024	1.654.850	2.614.033
Boschwezen.....	1.639.520	6.405.790	8.105.693
Goud.....	98.495	535.782	652.800
Tin.....	3.968.060	14.583.536	20.833.598
Steenkolen.....	1.388.553	5.059.367	5.018.654
Totaal.....	7.315.545	28.515.804	37.529.247
Bedrijven.			
Havenwezen.....	695.663	6.799.587	6.296.383
Baggerdienst.....	423.657	1.847.656	2.023.429
Landsdrukkerij.....	147.268	202.200	218.348
Post-, Telegr.- en Tel.dienst	2.689.913	13.258.716	12.964.111
Spoor- en Tramwegen....	5.557.551	26.935.034	30.802.768
Waterkracht en Electricit.	175.447	690.013	447.775
Totaal.....	9.689.494	49.733.206	52.752.814
Allerlei middelen.			
Aand. ijd. winst N.V. „Gem. Mijnb. Mij. Billiton”...	1.500.000	1.500.000	1.500.000
Aandeel ijd. winst van de Javasche Bank.....	—	—	—
Afstand van grond.....	274.168	1.967.471	-1.635.375
Mijnconcessies.....	²⁾ 267.850	²⁾ 138.558	174.990
Boeten en verbeurdverkl.	131.035	630.004	616.286
Leges en salarissen, ontv. v. d. de griffiers	36.601	176.332	171.206
Heffing terzake van gesl. werkovereenkomsten..	37.910	270.559	288.236
Opbr. Wees- en Boedelkam.	43.090	283.899	349.228
Kadaster.....	28.317	188.823	153.304
Afkoop heerdienst. B.G.	797.669	3.104.561	2.760.722
Schoolgelden.....	442.351	2.217.433	2.127.596
Ontv. groote ziekeninrichtingen en krankzinnigengestichten....	93.189	444.845	354.770
IJK van maten en gew...	53.609	209.825	180.015
Verk. en verh. van huizen	190.574	949.110	900.571
Ontv. waterleidingen....	35.446	222.152	438.051
Bakengelden.....	264.700	1.261.510	1.255.479
Loods gelden.....	289.629	1.432.938	1.333.131
Diversen.....	480.987	1.581.744	1.912.242
Totaal.....	4.431.425	16.302.648	16.151.202
Totaal generaal.....	52.289.730	234.809.252	256.229.816

¹⁾ Terugggegeven belastinggelden.
²⁾ Terugggegeven cijns.

STATISTIEKEN EN OVERZICHTEN.

N.B. *** beteekent: Cijfers nog niet ontvangen.

GELDKOERSEN.

BANKDISCONTO'S.

Ned. (Disc. Wissels. 3 25 Mrt.'30)	Lissabon 8 28 Juli '28
Bk. (Bel. Binn. Eff. 4 7 Mrt.'30)	Londen 3 1 Mei '30
(Vrsch. in R.C. 4 7 Mrt.'30)	Madrid 6 19 Juli '30
Athene 9 2 Dec.'28	N.-York F.R.B. 2 19 Juni '30
Batavia 4 10 Mrt.'30	Oslo 4 20 Mrt.'30
Belgrado 5 28 Mei '30	Parijs 2 1 Mei '30
Berlijn 4 21 Juni '30	Praag 4 24 Juni '30
Boekarest 9 23 Nov.'29	Pretoria 6 17 Aug.'29
Brussel 2 31 Juli '30	Rome 5 19 Mei '30
Budapest 5 28 Mei '30	Stockholm ... 3 2 Apr.'30
Calcutta 5 10 Juli '30	Tokio 5.4 18 Oct.'27
Danzig 4 18 Aug.'30	Weenen 5 23 Mei '30
Helsingfors 6 28 Apr.'30	Warschau.... 6 12 Juni '30
Kopenhagen 4 3 Mei '30	Zwits. Nat. Bk. 2 10 Juli '30

OPEN MARKT.

Data	1930				1929	1928	1914
	23 Aug.	18/23 Aug.	11/16 Aug.	4/9 Aug.			
Amsterdam Partic.disc.	1 13/16	1 3/4-13/16	1 3/4-13/16	1 13/16-15/16	4 15/16-5 1/16	4 1/16-3 1/16	3 1/8-2 1/8
Prolong.	—	1 1/4-3/4	1 1/4-2	1 1/2-2 1/4	4 1/2-5 1/4	3 1/2-4	2 1/4-3/4
Londen Daggeld...	1-2	1-2 1/4	1 1/2-2 1/2	1 1/2-2 1/2	3 1/2-5 1/2	2 1/2-5	1 3/4-2
Partic.disc.	2 3/32-1/8	2 3/32-1/4	2 1/4-5/16	2 1/4-5/16	5 15/32-1 1/2	4 1/4-5/16	2 1/4-3/4
Berlijn Daggeld...	2-3 1/2	2-5	1 1/2-4 1/2	2 1/4-6	4 1/2-9	4-7	—
Partic.disc.	—	—	—	—	—	—	—
30-55 d...	3 1/8	3 1/8-1/4	3 1/4	3 1/4-3/8	7 1/8	6 3/4	—
56-90 d...	3 1/8	3 1/8-1/4	3 1/4	3 1/4-3/8	7 1/8	6 3/4	2 1/8-1/2
Waren-wchsel.	3 5/8	3 5/8-3/4	3 3/4	3 3/4	7 3/4	7	—
New York Daggeld 1)	2-1/4	2-3/4	2 1/2-3/4	2-3/4	6-7 1/4	7-3/4	1 3/4-2 1/2
Partic.disc.	2	2	2	2-1/4	5 1/4	4 3/4	—

1) Koers van 22 Aug. en daaraan voorafgaande weken t/m Vrijdag.

WISSELKOERSEN.

KOERSEN IN NEDERLAND.

Data	New York *)	Londen *)	Berlijn *)	Parijs *)	Brussel *)	Batavia 1)
19 Aug. 1930	2.48 1/4	12.09	59.29	9.76 1/2	34.69 1/2	100 1/16
20 " 1930	2.48 1/4	12.08 1/8	59.30	9.76 1/2	34.69 1/2	100 1/16
21 " 1930	2.48 1/4	12.09 1/8	59.30	9.76 1/2	34.69	100 1/16
22 " 1930	2.48 5/16	12.09 9/16	59.32	9.76 1/2	34.69	100 1/16
23 " 1930	2.48 5/16	12.09 5/16	59.31	9.76 1/2	34.69	100
25 " 1930	2.48 5/16	12.08 7/8	59.28 1/2	9.76 1/2	34.69 1/2	100
Laagsted. w. 1)	2.48 1/8	12.08 5/8	59.27	9.75 3/4	34.67	99 7/8
Hoogste d. w. 1)	2.48 5/16	12.09 1/2	59.32 1/2	9.77	34.71	100 1/16
18 Aug. 1930	2.48 1/4	12.09 3/16	59.29 1/2	9.76 1/2	34.70	100 1/16
11 " 1930	2.48	12.08 5/16	59.26	9.76	34.70 1/2	100 1/16
Muntpariteit	2.48 1/4	12.10 1/4	59.26	9.75	34.69	100

Data	Zwitserland *)	Weenen *)	Praag 1)	Boekarest 1)	Milaan **)	Madrid **)
19 Aug. 1930	48.28 1/2	35.10	7.35 3/4	1.47 3/4	13.00	26.50
20 " 1930	48.28	35.10	7.36 3/8	1.48	13.00 1/2	26.55
21 " 1930	48.25 1/2	35.12 1/2	7.36 3/8	1.48 1/2	13.00 1/2	26.45
22 " 1930	48.29	35.12 1/2	7.36 3/8	1.48 1/2	13.00 1/2	26.37 1/2
23 " 1930	48.27 1/2	35.12 1/2	7.36 3/8	1.48 1/2	—	—
25 " 1930	48.25 1/2	35.10	7.36 3/8	1.48 1/2	13.00 1/2	27.05
Laagste d. w. 1)	48.25	35.05	7.35 1/2	1.47	12.99	26.20
Hoogste d. w. 1)	48.30	35.12 1/2	7.37 1/4	1.49 1/2	13.02	27.90
18 Aug. 1930	48.29	35.10	7.36	1.48	13.03	26.05
11 " 1930	48.26	35.10	7.35 3/4	1.48	13.00	27.47 1/2
Muntpariteit	48.—	35.—	7.37 1/4	1.488	13.09	48.52 1/2

Data	Stockholm *)	Kopenhagen *)	Oslo *)	Helsingfors 1)	Buenos-Aires 1)	Montreal 1)
19 Aug. 1930	66.72 1/2	66.60	66.57 1/2	6.24 3/4	90	2.48 1/4
20 " 1930	66.72 1/2	66.57 1/2	66.55	6.25 1/4	90	2.48 1/4
21 " 1930	66.75	66.57 1/2	66.55	6.25	90	2.48 1/4
22 " 1930	66.77 1/2	66.60	66.57 1/2	6.24 3/4	90	2.48 1/2
23 " 1930	66.77 1/2	66.60	66.60	6.25	90	2.48 1/4
25 " 1930	66.75	66.55	66.55	6.25	89 1/8	2.48 1/2
Laagste d. w. 1)	66.67 1/2	66.52 1/2	66.50	6.24	89 3/4	2.48
Hoogste d. w. 1)	66.80	66.60	66.60	6.26	90 1/2	2.48 1/2
18 Aug. 1930	66.75	66.60	66.60	6.24 1/2	90 1/4	2.48 1/8
11 " 1930	66.72 1/2	66.50	66.50	6.24 1/2	92	2.48 1/2
Muntpariteit	66.67	66.55	66.67	6.26 1/2	95 1/4	2.48 1/4

*) Notering te Amsterdam. **) Not. te Rotterdam. 1) Part. opgave. In het eerste nummer van iedere maand komt een overzicht voor van een aantal niet wekelijks opgenomen wisselkoersen.

KOERSEN TE NEW YORK. (Cable).

Data	Londen (\$ per £)	Parijs (\$ p. 100 fr.)	Berlijn (\$ p. 100 Mk.)	Amsterdam (\$ p. 100 gld.)
19 Aug. 1930	4,87 1/32	3,93 1/4	23,88 1/8	40,28 1/2
20 " 1930	4,87 1/32	3,93 1/4	23,88 1/4	40,28 1/2
21 " 1930	4,87 1/32	3,93 1/4	23,88 1/8	40,28 1/2
22 " 1930	4,87 1/8	3,93 1/4	23,89	40,28
23 " 1930	4,87 1/32	3,93 1/4	23,88 7/8	40,28
25 " 1930	4,87	3,93 1/4	23,88 5/8	40,29
26 Aug. 1929	4,84 3/4	3,91 1/8	23,81 1/8	40,07 1/2
Muntpariteit...	4,8667	3,90 5/8	23,81 1/4	40 1/16

KOERSEN TE LONDEN.

Plaatsen en Landen	Noteerings-eenheden	9 Aug. 1930	16 Aug. 1930	18/23 Aug. '30 Laagste	23 Aug. '30 Hoogste
Alexandrië..	Piast. p. £	97 1/2	97 1/2	97 1/16	97 1/16
Athene	Dr. p. £	374 5/8	375	374 1/4	375 1/4
Bangkok...	Sh. p. tical	1/10 1/8	1/10 1/8	1/10 1/8	1/10 1/8
Budapest ...	Pen. p. £	27.77	27.77	27.75	27.80
Buenos Aires	d. p. \$	40 1/16	40 1/16	40 1/8	40 1/8
Calcutta	Sh. p. rup.	1/5 5/16	1/5 5/16	1/5 5/16	1/5 5/16
Constantin..	Piast. p. £	1.025	1.025	1.025	1.025
Hongkong ..	Sh. p. \$	1/3 1/16	1/3 1/16	1/3 1/16	1/4 1/8
Kobe	Sh. p. yen	2/0 1/8	2/0 1/8	2/0 1/8	2/0 1/8
Lissabon ...	Escu. p. £	108 1/2	108 1/2	108 1/8	108 1/8
Mexico	\$ per £	10.27 1/2	10.27 1/2	10.20	10.35
Montevideo ..	d. per £	41 1/2	41	40 1/4	41
Montreal ...	\$ per £	4.86 1/2	4.86 1/2	4.86 1/8	4.87 1/8
Rio de Janeiro	d. per Mil.	5 1/16	4 3/8	4 1/16	4 1/16
Shanghai ...	Sh. p. tael	1/6 2 1/32	1/7 1/8	1/6 1/8	1/7 1/16
Singapore ..	id. p. \$	2/3 1/4	2/3 1/4	2/3 1/16	2/3 1/16
Valparaiso 1)	\$ per £	39.88	39.68	39.67	39.77
Warschau ..	Zl. p. £	43.41 1/2	43.41 1/2	43.37	43.45

1) 80 dg.

ZILVERPRIJS

GOUDPRIJS 1)

	Londen 1)	N.York 1)	Londen
18 Aug. 1930..	16 13/16	36 1/4	85/0
19 " 1930..	16 11/16	36	84 11/16
20 " 1930..	16 11/16	36 1/4	85/0
21 " 1930..	16 1/8	36 5/8	85/0
22 " 1930..	16 11/16	36	85/0
23 " 1930..	16 5/16	34 5/8	85/0
24 Aug. 1929..	24 5/16	52 5/8	84 11/16
27 Juli 1914..	24 11/16	59	84/11

1) In pence p. oz. stand. 2) Foreign silver in \$c. p. oz. fine. 3) In sh. p. oz. fine

STAND VAN 'S RIJKS KAS.

Vorderingen.	15 Aug. 1930	22 Aug. 1930
Saldo bij de Ned. Bank	—	—
Saldo b. d. Bank voor Ned. Gemeenten Voorschotten op ult. Juli 1930 aan de gemeenten verstrekt op voor haar door de Rijksadministratie te heffen gemeentelijke ink.bel. en op de Rijksink.bel.	f 388.561,65	f 441.275,57
Voorschotten aan Ned.-Indië.....	" 83.118.329,68	" 85.501.936,76
Id. aan Suriname.....	" 11.507.848,23	" 11.523.036,76
Id. aan Curaçao.....	" 3.529.941,93	" 3.551.588,93
Kasvord. weg. creditverst. a/h. buitenl. Saldo der postrekeningen van Rijks-comptabelen	" 104.277.284,98	" 103.876.181,39
Saldo der postrekeningen van Rijks-comptabelen op andere Staatsbedrijven 1)	" 15.953.169,27	" 22.978.083,—
Vordering op andere Staatsbedrijven 1)	" 12.245.142,41	" 12.114.333,52
Verplichtingen.		
Voorschot door Ned. Bank ingevolge art. 16 van haar octrooi verstrekt. Schatkistbiljetten in omloop	f 12.564.263,54	f 12.357.153,28
Schatkistpromessen in omloop	" 132.531.000,—	" 132.531.000,—
Schatkistpromessen in omloop	" 19.580.000,—	" 23.480.000,—
Waarvan direct bij de Ned. Bank.. Daggeldleeningen	" 21.500.000,—	" 9.000.000,—
Zilverbons in omloop	" 4.949.347,—	" 4.858.079,50
Schuld op ult. Juli '30 aan de gemeenten wegens voor haar door de Rijks-administratie geheven gemeentelijke inkomstenbelasting en opcenten op de Rijksinkkomstenbelasting	" 410.855,05	" 332.629,32
Schuld aan het Alg. Burg. Pensioen. 1)	" 17.912.125,49	" 14.624.936,34
Id. a. h. Staatsbedrijf d. P., T. en T. 1)	" 93.019,08	" 93.019,08
Id. aan andere Staatsbedrijven 1)	" 9.599.183,50	" 9.582.972,36
Id. aan diverse instellingen 1)	" —	" —

1) In rekg.-crt. met 's Rijks Schatkist.

NEDERLANDSCH-INDISCHE VLOTTENDE SCHULD.

	16 Aug. 1930	23 Aug. 1930
Vorderingen:		
Saldo bij 's Rijks kas	—	—
Saldo bij de Javasche Bank	—	—
Verplichtingen:		
Voorschot 's Rijks kas	f 82.876.000,—	f 85.502.000,—
Schatkistpromessen	" 12.200.000,—	" 11.850.000,—
Betaalmiddelen in 's Lands Kas	" 40.234.000,—	—
Waarvan Muntbiljetten	" 3.668.000,—	—
Muntbiljetten in omloop	" 21.548.000,—	" 20.510.000,—
Schuld aan het Ned.-Ind. Muntfonds. Idem aan de Ned.-Ind. Postspaarbank. Voorschot van de Javasche Bank....	" 3.362.000,— " 1.187.000,— " 10.576.000,—	" 3.222.000,— " 1.165.000,— " 9.177.000,—

NEDERLANDSCHE BANK.

Verkorte Balans op 25 Augustus 1930.

Activa.			
Binnenl. Wis- sels, Prom., enz. in disc.	Hfdbk. f 38.699.960,48 Bijbnk. „ 449.465,60 Ag.sch. „ 8.271.252,61	f	47.420.678,69
Papier o. h. Buitenl. in disconto		—
Idem eigen portef. .	f 234.290.762,—		—
Af: Verkocht maar voor de bk. nog niet afgel. „		234.290.762,—
Beleeningen incl. vrsch. in rek.-crt. op onderp.	Hfdbk. f 28.443.333,72 Bijbnk. „ 6.750.725,57 Ag.sch. „ 49.096.503,96	f	84.290.563,25
Op Effecten	f 80.807.956,04		—
Op Goederen en Spec. „	3.482.607,21		84.290.563,25
Voorschotten a. h. Rijk		15.000.000,—
Munt en Muntmateriaal			
Munt, Goud	f 64.808.230,—		—
Muntmat., Goud ..	325.820.298,38		—
	f 390.628.528,38		—
Munt, Zilver, enz. „	24.689.136,65		—
Muntmat., Zilver. „		—
			415.317.665,03 ¹⁾
Belegging 1/4 kapitaal, reserves en pensioenfond's		25.866.066,45
Gebouwen en Meub. der Bank		5.000.000,—
Diverse rekeningen		44.165.752,63
	f		871.351.488,05
Passiva.			
Kapitaal	f		20.000.000,—
Reservefond's		7.199.946,44
Bijzondere reserve		8.000.000,—
Pensioenfond's		6.716.386,33
Bankbiljetten in omloop		799.828.460,—
Bankassigatiën in omloop		353.179,62
Rek.-Cour. { Het Rijk f — saldo's: { Anderen „ 24.717.889,63		24.717.889,63
Diverse rekeningen		4.535.626,03
	f		871.351.488,05
Beschikbaar metaalsaldo	f		84.967.328,36
Minder bedrag aan bankbiljetten in omloop dan waartoe de Bank gerechtigd is. „		212.418.320,—

¹⁾ Waarvan in het buitenland f 28.846.779,33.

Voorname posten in duizenden guldens.

Data	Goud		Circulatie	Andere opelschb. schulden	Beschikk. Metaal-saldo ¹⁾	Dek- kings- perc.
	Munt	Muntmat.				
25 Aug. '30	64.808	325.820	799.828	25.071	84.967	50
18 „ '30	64.815	325.820	804.067	24.754	83.526	50
11 „ '30	64.823	325.820	812.885	18.544	82.999	50
4 „ '30	64.828	325.820	833.134	20.444	74.848	49 1/2
28 Juli '30	64.839	325.820	808.925	16.040	86.890	50 1/2
21 „ '30	64.844	325.820	806.996	17.933	86.703	50
26 Aug. '29	65.722	377.442	800.560	13.006	138.604	57
25 Juli '14	66.703	96.410	810.437	6.198	43.521	54

¹⁾ Sedert den bankstaat van 14 Jan. '29 weder op de basis van 1/2 metaaldekking. ²⁾ Sluitpost activa.

CURAÇAOSCHE BANK.

Voorname posten in duizenden guldens.

Data	Metaal	Circulatie	Dis- conto's	Voor- schotten aan de kolonie	Diverse rekeningen ¹⁾	Diverse rekeningen ²⁾
1 Juli 1930	4.538	6.082	148	442	2.475	955
1 Juni 1930	4.596	6.473	145	635	2.366	703
1 Mei 1930	4.443	6.413	144	430	2.262	301
1 April 1930	4.402	6.161	133	461	1.875	143
1 Maart 1930	4.456	5.993	129	95	2.249	371
1 Februari 1930	4.406	5.841	129	87	2.163	380
1 Juli 1929	3.636	6.212	51	322	3.222	506

¹⁾ Sluitp. der activa. ²⁾ Sluitp. der passiva.

JAVASCHE BANK.

Voorname posten in duizenden guldens. De samengetrokken cijfers der laatste weken zijn telegrafisch ontvangen.

Data	Goud	Zilver	Circulatie	Andere opelschb. schulden	Beschikk. metaal-saldo
23 Aug. 1930	167.200	—	262.200	49.600	42.480
16 „ 1930	165.100	—	269.300	41.000	40.980
9 „ 1930	165.500	—	270.700	42.100	40.380
26 Juli 1930	139.105	24.658	267.411	54.947	34.839
19 „ 1930	138.783	22.465	273.105	53.016	30.800
12 „ 1930	138.794	22.678	278.199	50.834	29.859
5 „ 1930	138.811	23.359	276.887	51.979	30.623
24 Aug. 1929	147.676	24.226	304.391	73.316	20.819
25 Aug. 1928	172.629	14.170	316.298	54.296	38.561
23 Juli 1914	22.057	31.907	110.172	12.634	4.842

Data	Dis- conto's	Wissels, buiten N.-Ind. betaalb.	Belee- ningen	Diverse reke- ningen ¹⁾	Dek- kings- percen- tage
23 Aug. 1930	—	117.600	—	***	54
16 „ 1930	—	115.400	—	***	53
9 „ 1930	—	117.000	—	***	53
26 Juli 1930	10.652	34.131	42.080	53.545	51
19 „ 1930	10.683	34.578	44.224	51.128	49
12 „ 1930	10.921	35.438	44.910	49.734	50
5 „ 1930	10.840	47.167	46.413	36.684	49
24 Aug. 1929	11.394	42.374	133.121	21.266	46
25 Aug. 1928	13.581	30.952	91.537	50.888	50
25 Juli 1914	7.259	6.395	75.541	2.228	44

¹⁾ Sluitpost activa.

BANK VAN ENGELAND.

Voorname posten in duizenden ponden sterling.

Data	Metaal	Bankbilj. in circulatie	Bankbilj. in Banking Departm.	Other Securitites Disc. and Advances	Securitites
20 Aug. 1930	155.366	361.791	52.543	6.115	25.434
13 „ 1930	154.105	367.379	45.712	6.865	22.744
6 „ 1930	153.595	372.978	39.606	7.960	23.614
30 Juli 1930	153.250	368.377	43.902	6.741	22.292
23 „ 1930	155.034	364.138	49.981	7.098	22.102
16 „ 1930	156.371	365.121	50.359	6.218	20.392
21 Aug. 1929	138.202	370.592	28.852	5.189	25.231
22 Juli 1914	40.164	—	29.317	—	33.633

Data	Gov. Sec.	Public Depos.	Other Deposits		Reserve	Dek- kings- perc. ¹⁾
			Bankers	Other Accounts		
20 Aug. '30	49.371	21.045	61.665	33.594	53.574	46
13 „ '30	54.346	12.256	66.253	34.020	46.736	41 1/2
6 „ '30	53.146	8.866	61.552	36.787	40.617	37 1/2 ¹⁶
30 Juli '30	51.666	9.088	60.971	37.405	44.873	41 2/3 ¹⁶
23 „ '30	51.356	9.904	67.266	36.207	50.896	44 1/3 ¹⁶
16 „ '30	55.696	10.397	69.588	35.506	51.251	44 5/16
21 Aug. '29	73.422	14.999	64.502	36.288	32.759	27 2/3 ¹⁶
22 Juli '14	11.005	13.736	—	42.185	29.297	52

¹⁾ Verhouding tusschen Reserve en Deposits.

BANK VAN FRANKRIJK.

Voorname posten in miljoenen francs.

Data	Goud	Zilver	Te goed in het buitenl.	Wis- sels	Waarv. op het buitenl.	Belee- ningen	Renteloos voorschot a. d. Staat
14 Aug. '30	46.952	396	7.055	24.097	18.770	2.752	3.200
8 „ '30	46.656	396	7.064	24.245	18.794	2.789	3.200
1 „ '30	46.061	379	7.067	23.868	18.946	2.841	3.200
25 Juli '30	45.283	373	7.104	25.207	18.979	2.682	3.200
16 Aug. '29	38.476	45	7.264	26.078	18.568	2.440	3.200
23 Juli '14	4.104	640	—	1.541	—	8 769	—

Data	Bons v. d. zelfst. amort. k.	Diver- sen ¹⁾	Circulatie	Rekg. Courant		
				Staat	Zelfst. amort. k.	Parti- culieren
14 Aug. '30	5.304	1.632	72.679	4.491	5.527	7.310
8 „ '30	5.304	1.789	72.971	4.916	5.343	7.032
1 „ '30	5.304	2.520	74.008	3.874	5.026	6.888
25 Juli '30	5.395	1.706	72.110	3.958	5.172	8.363
16 Aug. '29	5.612	2.069	64.692	7.085	6.825	5.568
23 Juli '14	—	—	5.912	401	—	943

¹⁾ Sluitpost activa.

DUITSCHER RIJKSBANK.

Voornaamste posten in miljoenen Reichsmark.

Data	Goud	Daarvan bij buit-ent. circ. banken 1)	Devezen als goud-dekking geldende	Ander wissels en cheques	Beleeningen
14 Aug. 1930	2.619,0	149,8	311,1	1.418,1	77,4
7 " 1930	2.619,0	149,8	317,3	1.588,6	55,7
31 Juli 1930	2.618,7	149,8	260,9	1.759,3	133,2
23 " 1930	2.618,7	149,8	181,6	1.427,2	57,6
15 " 1930	2.618,9	149,8	183,9	1.486,0	70,2
15 Aug. 1929	2.150,3	149,8	302,7	2.157,3	85,8
30 Juli 1914	1.356,9	—	—	750,9	50,2

Data	Effecten	Diverse Activa ²⁾	Circulatie	Rekg.-Crt.	Diverse Passiva
14 Aug. 1930	100,9	679,4	4.229,1	446,9	222,2
7 " 1930	100,9	684,9	4.398,3	421,7	220,6
31 Juli 1930	101,0	683,7	4.637,6	397,6	219,8
23 " 1930	101,0	753,6	3.965,9	677,0	217,6
15 " 1930	101,1	729,4	4.186,9	426,8	264,1
15 Aug. 1929	92,7	545,7	4.291,7	452,7	343,4
30 Juli 1914	330,8	200,4	1.890,9	944,-	40,0

1) Onbelast. 2) W.o. Rentenbankscheine 14, 7 Aug., 31, 23, 15 Juli '30, 15 Aug. '29, resp. 49; 49; 13; 69; 58; 33 mill.

NATIONALE BANK VAN BELGIË.

Voornaamste posten in miljoenen Belgas.

Data 1930	Goud		Goud en zilver b. d. schatkist	Binnen- en buitenlandse wissels	Beleeningen op Belgische Staatsfondsen	Voorsch. o.d. Staat voor ingetrokken markten	Circulatie	Rekg. Crt.	
	Munt en metaal	Te goed in en wissels op het buitenland						Schatkist	Partic.
21 Aug.	1208	875	67	769	34	311	3.042	34	140
12 "	1208	874	67	776	31	311	3.071	18	133
7 "	1208	833	67	768	35	311	3.061	2	114
31 Juli	1204	844	67	776	37	311	3.083	41	70
24 "	1202	795	67	767	32	311	3.007	9	113
22 Aug. 1) 1929.	1013	529	44	790	41	347	2.603	34	94

VEREENIGDE STATEN VAN NOORD-AMERIKA.

FEDERAL RESERVE BANKS.

Voornaamste posten in miljoenen dollars.

Data	Goudvoorraad		Wettig betaalmiddel, Zilver etc.	Wissels	
	Totaal bedrag	Dekking F. R. Notes		In herdisc. v. d. member banks	In de open markt gekocht
13 Aug.'30	2.945,3	1.538,1	169,7	190,5	154,3
6 " '30	2.961,2	1.588,5	165,6	205,9	133,6
30 Juli '30	3.005,0	1.590,0	173,2	197,1	130,8
23 " '30	3.024,2	1.595,0	169,8	190,6	150,5
16 " '30	3.030,7	1.609,6	166,5	207,0	168,7
9 " '30	3.018,1	1.634,2	159,6	236,3	148,9
14 Aug.'29	2.938,4	1.629,3	190,4	1.028,0	117,9

Data	Belegd in U. S. Gov. Sec.	F. R. Notes in circulatie	Totaal Deposito's	Gestort Kapitaal	Goud-Dekking-perc. 1)	Algem. Dekking-perc. 2)
13 Aug.'30	606,3	1.333,0	2.463,8	169,8	77,5	82,0
6 " '30	576,2	1.338,8	2.423,4	169,7	78,7	83,1
30 Juli '30	576,4	1.335,1	2.468,9	169,7	78,9	83,5
23 " '30	576,1	1.356,2	2.484,6	169,9	78,7	83,2
16 " '30	577,1	1.382,3	2.516,3	169,5	77,2	82,0
9 " '30	590,6	1.406,6	2.481,1	169,6	77,6	81,7
14 Aug.'29	154,3	1.815,4	2.376,1	166,1	70,7	74,6

1) Verhouding totalen goudvoorraad tegenover opelschbare schulden: F. R. Notes en netto deposito. 2) Verhouding totalen voorraad muntmateriaal en wettig betaalmiddel tegenover idem.

PARTICULIERE BANKEN AANGESLOTEN BIJ HET FED. RES. STELSEL.

Voornaamste posten in miljoenen dollars.

Data	Aantal banken	Disconto's en beleen.	Beleggingen	Reserve bij de F. R. banks	Totaal deposito's	Waarvan time deposits
6 Aug.'30	51	16.906	6.257	1.752	21.086	7.357
30 Juli '30	35	16.945	6.291	1.818	21.259	7.352
23 " '30	32	16.852	6.243	1.824	21.212	7.400
16 " '30	45	16.906	6.200	1.840	21.317	7.399
9 " '30	67	16.869	6.118	1.790	21.060	7.376
7 Aug.'29	770	17.051	5.541	1.675	20.004	6.712

Aan het eind van ieder kwartaal wordt een overzicht gegeven van enkele niet wekelijks opgenomen bankstaten.

GOEDERENHANDEL.

GRANEN.

26 Augustus 1930.

De graanmarkt is deze week allerminst vast geweest. Voor t a r w e was dat weder het gevolg van de meer en meer tot de markt doordringende beteekenis van den grooten omvang der in Noord-Amerika beschikbare tarwevoorraden, beter weder in West-Europa en ruim aanbod met groote verscheping uit Rusland. Ook deze week is weder veel Russische tarwe naar West-Europa verkocht en speciaal in Engeland belemmerde dat den afzet van andere tarwe-soorten. Zeer groote verschepingen vonden bovendien plaats uit Noord-Amerika en ofschoon uit Argentinië zeer weinig tarwe werd afgeladen en ook uit Australië de verschepingen niet groot waren, was het totaal der wereldverschepingen deze week van grooten omvang. De naar Europa onderweg zijnde hoeveelheid tarwe is dan ook weder aanzienlijk toegenomen en bedroeg op 23 Augustus bijna 5½ miljoen quarters tegen 4,9 miljoen op hetzelfde tijdstip van het vorige jaar. Reeds deze groote verschepingen werkten er toe mede, dat de omvang der Europeesche vraag deze week klein bleef. Bovendien liet zich echter ook de druk van de groote Amerikaanse voorraden weder sterk gelden. Terwijl in het vorige jaar de gezamenlijke tarwe-oogst van de Vereenigde Staten 751 miljoen bushels bedroeg en van 1928 nog 247 miljoen bushels waren overgebleven, zoodat toen bij den aanvang van het nieuwe seizoen 998 miljoen bushels beschikbaar waren, bedraagt nu bij een nieuwen oogst van 820 miljoen bushels het overschot van het vorige jaar nog 275 miljoen bushels. In totaal was er nu dus bij den aanvang van het nieuwe oogstjaar in de Vereenigde Staten 1095 miljoen bushels beschikbaar. Dat is dus ongeveer 100 miljoen bushels meer dan in het vorige jaar en, waar men bij ervaring weet, welke groote bezwaren men in Amerika in het afgelopen seizoen heeft ondervonden bij de pogingen om de beschikbare voorraden in bevredigende mate af te zetten, zouden die moeilijkheden zich in dit jaar wel eens in even sterke mate kunnen herhalen, met als gevolg, lage tarweprijzen. Weliswaar staat daar tegenover, dat Europa dit jaar meer tarwe van overzee zal hebben te importeeren dan in het afgelopen seizoen, maar ook Canada heeft een oogst, die ongeveer 100 miljoen bushels grooter is dan het vorige jaar, terwijl ook daar het restant van den vorigen oogst zeker grooter is dan een jaar geleden. Bovendien heeft Britsch-Indië en blijkbaar ook Rusland dit jaar veel tarwe voor export beschikbaar, terwijl bovendien op het Zuidelijk halfrond dit jaar groote oogsten worden verwacht. Zoowel in Australië als in Argentinië zijn de vooruitzichten tot nog toe uitstekend en men mag wel met vrij groote zekerheid aannemen, dat in ieder geval de Argentijnsche tarwe-oogst dit jaar veel grooter zal zijn dan de kleine laatste oogst. In Australië spreekt men nu reeds van een te verwachten record-oogst, hetgeen dan vooral verband houdt met den zeer grooten uitzaaai van dit jaar. Nu in West-Europa den laatsten tijd het weder wat beter is, is het pessimisme van eenigen tijd geleden hier en daar wel wat geluwd. Onlangs werd in Frankrijk beweerd, dat de tarwe-oogst niet grooter zou zijn dan 23 miljoen quarters, hetgeen juist de helft zou uitmaken van den oogst van het vorige jaar, doch nu hoort men reeds, dat in verschillende gedeelten van Frankrijk de oogst meevalt en wel ongeveer 30 miljoen quarters zal opleveren. Van den vorigen oogst schijnt er in Frankrijk nog veel tarwe overgebleven te zijn, doch dit neemt niet weg, dat men dit jaar een aanzienlijk grooteren Franschen tarwe-import mag verwachten dan in het afgelopen seizoen. Tot nog toe echter wordt er in Frankrijk niet veel buitenlandse tarwe gekocht, hetgeen ook wordt tegengehouden door het feit, dat het meel in Frankrijk slechts voor 10 pCt. uit buitenlandse tarwe mag zijn vervaardigd. Ook in Duitschland wordt tenslotte de tarwe-opbrengst kwantitatief niet laag geraamd. Volgens de laatste dezer dagen gepubliceerde Deutsche schatting rekent men daar op een tarwe-oogst van 16,1 miljoen quarters. Op 1 Juli bedroeg de schatting nog 17½ miljoen quarters, terwijl de oogst in het vorige jaar 15,4 miljoen quarters heeft opgebracht. Ook Polen schijnt een goeden tarwe-oogst te hebben en men maakt zich daar gereed voor den export van een niet onaanzienlijke hoeveelheid tarwe. Hetzelfde geldt voor Roemenië en Donautarwe vervult den

DE Pandbrieven der N.V. Insulaire Hypotheekbank te Zierikzee behorende tot de beleggingsfondsen der Rijkspostspaarbank, der Rijksverzekeringsbank en van het Kroondomein
Verkrijgbaar 4½ pCts. Pandbrieven à 99½ pCt.
Pandbrieven p.l.m. f 20.000.000.—

AANVOEREN in tons van 1000 KG.

Artikelen	Rotterdam			Amsterdam			Totaal	
	17/23 Aug. 1930	Sedert 1 Jan. 1930	Overeenk. tijdvak 1929	17/23 Aug. 1930	Sedert 1 Jan. 1930	Overeenk. tijdvak 1929	1930 -	1929
Tarwe	41.780	880.539	1.169.506	610	36.392	83.446	916.931	1.252.952
Rogge	11.162	287.947	143.211	400	25.600	400	313.547	143.611
Boekweit	—	11.216	14.376	—	1.588	430	12.804	14.806
Mais	5.542	642.590	500.358	1.000	110.427	132.252	753.017	632.610
Gerst	5.180	295.629	285.749	—	22.163	3.137	317.792	288.886
Haver	1.717	125.251	135.141	—	2.812	2.746	128.063	137.887
Lijnzaad	850	58.468	106.044	—	175.509	232.706	233.977	338.750
Lijnkoek	1.694	101.309	154.340	—	—	250	101.309	154.590
Tarwemeel	4.229	83.547	56.734	172	25.806	19.077	109.353	75.811
Andere meelsoorten	448	12.558	12.052	546	1.158	—	13.716	12.052

laatsten tijd op de West-Europeesche markten reeds een aanzienlijke rol, vooral in België, terwijl ook in Engeland Donautarwe wordt gekocht. In Engeland is de vraag naar buitenlandsche tarwe vrijwel de geheele week weinig levendig geweest. Slechts op den 19den werden, na de flauwe Noord-Amerikaansche markten van 18 Augustus, flinke zaken gedaan. Daarop is echter in Noord- en Zuid-Amerika dadelijk een prijsstijging gevolgd, doch zij ging niet voort, omdat de Europeesche vraag verder slecht bleef en Russische tarwe daar tegenwoordig zulk een belangrijke rol vervult. Het weder is tegenwoordig in Canada zeer gunstig voor het binnenhalen van den nieuwen oogst en dat de nieuwe tarwe hier en daar geleden schijnt te hebben van roest, heeft de over het algemeen lusteloze marktstemming niet kunnen verbeteren. Ook het feit, dat de Canadeesche regeering en de regeeringen der Prairie-Provincies hebben laten weten, dat zij dit jaar de Canadeesche tarwepool niet zullen steunen bij het financieren van den oogst, heeft die stemming in de hand gewerkt. Tenslotte is de prijsstijging, die aan de overzeesche markten op 19 en 20 Augustus tot stand kwam niet weder geheel verloren gegaan. Chicago staat op den 25sten tenminste nog ongeveer 2 dollarcent per 60 lbs. hooger dan een week tevoren. Te Winnipeg bedroeg de verhooging echter slechts $\frac{1}{2}$ cent en aan de Argentijnsche termijnmarkten 5 centavos per 100 Kgr.

Voor den Duitschen rogge-oogst is de laatst gepubliceerde raming vrij wat verlaagd, sedert de opbrengst op 1 Juli geschat werd op 39 miljoen quarters tegen een oogst in 1929 van 37 $\frac{1}{2}$ miljoen. Volgens onlangs gepubliceerde cijfers namelijk schatte men in Duitschland naar de gegevens van 1 Augustus de rogge-opbrengst op 35 miljoen quarters. Ongetwijfeld is dat nog een zeer groote hoeveelheid, doch veel zal er van afhangen, hoeveel van deze rogge van goede kwaliteit is. Tot nog toe zijn in Nederland verschillende partijen Deutsche rogge van zeer bevredigende kwaliteit gearriveerd, waarvoor ook deze week in voldoende mate afzet was te vinden. Ook voor Russische rogge bleef nog vraag bestaan, al was ook voor rogge de stemming minder vast dan in de vorige week.

Mais is vrijwel de geheele week flauw geweest. Op verschillende West-Europeesche markten bleven spoedig verwachte partijen nog schaarsch en voorraden van eenige beteekenis bevinden zich daar eigenlijk nergens. Daar echter aan het einde dezer maand en in het begin van September flinke hoeveelheden Platamais in West-Europa zullen arriveeren en de verschepingen uit Argentinië nu reeds gedurende 3 weken zeer groot zijn geweest, was in afwachting van die grootere aanvoeren de vraag voor spoedige mais vrijwel overal teleurstellend. Bovendien zijn de aanvoeren in de Argentijnsche havens tegenwoordig zeer groot, in verband met het betere weder van den laatsten tijd, waardoor meer droge mais beschikbaar is gekomen. De voorraden in de Argentijnsche havens zijn dan ook deze week weer vrij wat toegenomen en de Argentijnsche verschepers hebben in den loop der week hun prijzen geleidelijk aanmerkelijk verlaagd. Zij ontmoetten daarbij echter weinig kooplust, behalve op 19 Augustus, toen speciaal in Nederland, maar ook in België en Duitschland, na de toen ingetreden prijsdaling, wat meer vraag ontstond. De Argentijnsche termijnmarkten waren dan ook dientengevolge eerst wat hooger, nadat op den voorafgaanden dag een flinke prijsdaling had plaats gevonden, doch die verhooging heeft zich niet kunnen handhaven, omdat de vraag in Europa weder sterk verminderde. Vermeerdering van het aanbod van Zuid-Afrika en berichten omtrent regen in Roemenië, waardoor de vooruitzichten voor den nieuwen maisoogst daar weer verbeterd waren, werkten daartoe mede, terwijl ook de wat geruststellender berichten uit Noord-Amerika ertoe bijdroegen, dat de prijs voor mais verder terugliep al bleef mais te Chicago dan ook vast. Uit Noord-Amerika kwamen nogmaals berichten, dat in vele gevallen het tekort aan mais als veevoeder gedekt

zal worden door tarwe, terwijl ook rogge, waarvoor ook in het volgende seizoen de Noord-Amerikaansche exportvoorzichten slecht zijn, daar zeker gedeeltelijk ter vervanging van mais zal worden gebruikt. Hooge prijzen werden in het begin der week, speciaal naar Nederland, nog betaald voor Donaumais in stoomende booten en op Augustus aflading, doch na den Roemeenschen regenval hebben die zaken opgehouden en zelfs wordt uit Roemenië nu weder mais goedkoop geoffreerd dan men in Nederland in het begin der week betaalde. Tengevolge van de groote Argentijnsche verschepingen van den laatsten tijd, mag de naar Europa onderweg zijnde hoeveelheid mais nu groot worden genoemd, vooral ook, omdat wegens de lage gerstprijzen de vraag voor mais in West-Europa zeer teleurstellend is. Aan de termijnmarkten te Buenos Aires is mais na de prijsstijging, die in het begin der week door den toen wat beteren Europeeschen kooplust, was veroorzaakt, weer flauwer gelopen en op 25 Augustus was het slot 5 centavos per 100 Kgr. lager dan een week tevoren.

Voor gerst bleef ook deze week de vraag bijna voortdurend levendig, vooral in Nederland, terwijl ook Duitschland tegenwoordig in toenemende mate voergerst koopt en naar Engeland daarin meer zaken voorkomen dan anders dikwijls het geval is. Het aanbod uit Roemenië, Rusland en Argentinië is echter van zoo grooten omvang, dat, zoo lang Duitschland niet veel meer gerst koopt dan tegenwoordig het geval is, het aanbod de vraag overtreft. De prijzen zijn dan ook in den loop der week vrij wat gedaald en van de prijsstijging van eenige weken geleden is nu voor gerst al even weinig overgebleven als voor tarwe en mais. Amerika doet van de gerstzaken naar West-Europa nog niet weder mee.

Ook haver is den laatsten tijd aanzienlijk in prijs gedaald en vooral geldt dit voor Platabaver, waarvoor de vraag in West-Europa nu veel kleiner is dan onlangs het geval is geweest. De laatste schatting van den Duitschen haver-oogst bedraagt slechts 37 miljoen quarters tegen 51 miljoen in het vorige jaar. Daarbij blijkt meer en meer, dat haver in West-Europa dit jaar van zeer onbevredigende kwaliteit is, zoodat waarschijnlijk wel op een herstel van den Europeeschen kooplust naar goede droge haver kan worden gerekend. Voorloopig echter ontbreken aanwijzingen, welke spoedig een prijsherstel zouden kunnen veroorzaken.

SUIKER.

In de afgelopen week was de stemming op de verschillende Suikermarkten zwak.

In Amerika ging het een en ander om in ruwsuiker tot ca. 1.20 d.c. later tot 1.15 d.c. c. & fr.

De noteringen op de New-Yorksche termijnmarkt bewogen zich dagelijks in dalende richting. Het slot gaf een nieuw record te zien met de volgende cijfers: Sept. 1.08; Oct. 1.12; Dec. 1.18; Jan. 1.20 en Mrt. 1.30, terwijl de laatste notering voor Spot Centr. 3.15 was.

De ontvangsten in de Atlantische havens der V.S. bedroegen deze week 59.000 tons, de versmeltingen 46.000 tons tegen 70.000 tons verleden jaar en de voorraden 313.000 tons tegen 619.600 tons.

De laatste Cubastatistiek luidt als volgt:

	1930	1929	1928
	Tons	Tons	Tons
Cubaproductie	4.671.260	5.156.315	4.037.833
Consumptie	73.511	94.315	125.833
Weekontv. afscheephavens...	28.561	57.755	24.261
Totaal sedert 1/1	3.245.014	4.347.992	3.236.274
Weekexport	56.752	124.008	64.449
Totale export sedert 1/1	2.052.534	3.475.050	2.338.376
Voorraad afscheephavens....	1.325.709	873.671	898.944
Voorraad binnenland	1.257.506	714.008	675.728

De markt in Engeland was lusteloos. De fluctuaties

op de termijnmarkt te London waren onbelangrijk en doorgaans naarwaarts, zoodat men aan het einde der week op de volgende noteringen belandde:

Augustus	Bietsuiker basis 88° fob. Sh.	4/11½
December	" " " " " "	5/2½
Januari	Rietsuiker basis 96° cif.	5/11½
Maart	" " " " " "	6/2½
Mei	" " " " " "	6/5½
Augustus	" " " " " "	6/9½

Op Java kon de V.I.S.P. ook in de afgelopen week verdere partijen verkoopen, en wel ca. 13.000 tons Supérieur, 9000 tons No. 16 & hooger en 6000 tons Melasse tot de oude limites van resp. f 9, f 8 en f 6.50.

Op de onlangs plaats gehad hebbende kleine verkoopen van Bietsuiker naar Britsch-Indië, volgde verleden week een verkoop van 7000 tons Cubasuiker naar China tot 1 d.c. fob Cuba, welke prijs overeenkomt met f 5,50 per 100 KG. Hieruit blijkt duidelijk met welk eene scherpe concurrentie Java in het Oosten zal dienen rekening te houden.

Het maalresultaat van 152 fabrieken per half Augustus is ongeveer gelijk aan dat van verleden jaar.

Intusschen was de markt hier te lande eenigszins prijshoudend in navolging van Hamburg, alwaar belangstelling getoond werd voor vroege termijnen. Tengevolge van de zwakke stemming te New-York bestond er in ons land echter geen vertrouwen, waardoor dan ook weinig omging. De slotnoteringen op de Amsterdamsche termijnmarkt luiden als volgt: Aug. f 8; Dec. f 8½; Mrt. f 8¾; en Mei f 9 alles geboden, met verkoopers f ¼ hooger. De omzet bedroeg 3000 tons.

KATOEN.

Marktbericht van de Heeren Sir Jacob Behrens & Sons. Manchester, d.d. 20 Augustus 1930.

Prijzen voor Amerikaansche katoen zijn in de afgelopen week voortdurend gedaald en zulks wel tot gisteravond. Vanmorgen was de markt echter onveranderd. De notering voor middling spot american is thans op een niveau gekomen, dat lager is dan wij sedert December 1926 gezien hebben, en wat futures betreft, zouden wij nog verder moeten teruggaan, om een lagere notering aan te wijzen. Prijzen voor Egyptische katoen zijn eveneens teruggelopen, en de notering voor F.G.F. Sakel is lager dan zij sedert 1916 is geweest. Verkoopen in Liverpool hebben ongeveer 3000/4000 balen per dag bedragen en hiervan was minder dan de helft Amerikaansche katoen.

Verkoopen van alle soorten garens zijn zeer ongunstig beïnvloed door de daling in katoenprijzen, en de cijfers van het Ministerie van Handel en Nijverheid over Juli wijzen uit, dat de handel den laatsten tijd aanmerkelijk slechter is geweest dan verleden jaar. De totale uitvoer van garens over de maand Juli is ongeveer 30 pCt. lager dan over Juli 1929. Wat ongebleekt garen betreft, heeft Duitschland ongeveer dezelfde hoeveelheid afgenomen en dus in verhouding een groter gedeelte van onzen uitvoer, doch het totaal van Nederland is slechts iets meer dan de helft, en dat van Eng.-Indië iets meer dan een derde van het cijfer van 1929. Tegenover deze ontmoedigende cijfers, doet het goed te hooren, dat China geregeld in de markt is, terwijl ook Eng.-Indië niet achterwege blijft.

Eenigen tijd geleden heeft Madras-ring-garen gekocht en thans is een begin gemaakt met mule-bundelgaren. Zelfs Calcutta, dat eenige maanden niets van zich heeft laten hooren, koopt thans kleine hoeveelheden. Behalve deze zaken en enkele orders voor het binnenland, is er weinig te melden.

De doekmarkt toont iets beter aspect. Hier zijn meer orders geboekt, speciaal voor Hongkong. Eng.-Indië begint ook meer belangstelling te toonen, wat naar alle waarschijnlijkheid nog beter zal worden, wanneer de tegenwoordige moeilijkheden tot het verleden zullen behooren. Wat de Straits en Java betreft, van deze zijde bestaat weinig vraag in verband met de prijzen, welke daar voor de voornaamste producten gemaakt kunnen worden. Van andere markten komen geregeld kleine orders binnen, en niettegenstaande de lagere prijzen van het ruwe product, is de algemeene toestand ongetwijfeld iets gunstiger.

Liverpoolnoteringen	Oost. koersen 12 Aug. 19 Aug.
	13 Aug. 20 Aug. T.T. op Br.-Indië 1/5½ 1/5¾
F.G.F. Sakellaridis	11,95 10,85 T.T. op Hongkong 1/3½ 1/3¼
G.F. No. 1 Oomra	3,05 3,05 T.T. op Shanghai 1/6½ 1/7¼

Ontvangsten in- en uitvoeren van Amerikaansche havens. (In duizendtallen balen).

	1 Aug. '30	Overeenkomstige periode	
	tot 15 Aug. '30	1929	1928
Ontvangsten Gulf-Havens.	182	120	54
„ Atlant. Havens	6	13	21
Uitvoer naar Gr. Britannië	52	59	99
„ „ 't Vasteland etc.	25	33	29

STATISTISCH OVERZICHT

	TARWE		ROGGE		MAIS		GERST		LIJNZAAD		STEENKOLEN		PETROLEUM		IJZER		KOPER	
	Hard Winter No. 2 loco Rotterdam/Amsterdam per 100 K.G.	fl. %	American No. 2 loco Rotterdam per 100 K.G.	fl. %	La Plata loco R'dam/A'dam per 2000 K.G.	fl. %	Amer. No. 2 loco Rotterdam per 2000 K.G.	fl. %	La Plata loco R'dam/A'dam per 1960 K.G.	fl. %	Westiaasche/Hollandsche bunkerkolen, ongezeefd f.o.b. R'dam/A'dam per 1000 K.G.	fl. %	Mid. Contin. Crude 33 t/m 33.90 Bè s. g. per barrel	fl. %	Cleveland Foundry No. 3 f.o.b. Middlesbrough per Eng. ton	fl. %	Standaard Locoprijzen Londen per Eng. ton	fl. %
Jaargemidd. 1925	17,20	100,0	13,07½	100,0	231,50	100,0	236,00	100,0	462,50	100,0	10,80	100,0	1,68	100,0	Sh. 73/-	100,0	£ 62.1/6	100,0
1926	15,90	92,4	11,75	89,9	174,25	75,3	196,75	83,4	360,50	77,9	17,90	165,7	1,89	112,5	86/6	118,5	58.1/-	93,5
1927	14,75	85,8	12,47½	95,4	176,00	76,0	237,00	100,4	362,50	78,4	11,25	104,2	1,30	77,4	73/-	100,0	55.14/-	89,7
1928	13,47½	78,3	13,15	100,6	226,00	97,7	228,50	96,8	363,00	78,5	10,10	93,5	1,20	71,4	66/-	90,4	63.16/-	102,8
Januari 1928	13,50	78,5	12,70	97,1	207,50	89,6	247,75	105,0	361,00	78,0	10,30	95,4	1,22	72,6	65/-	89,0	62.-/-	99,9
Februari	13,80	80,2	12,87½	98,5	226,50	97,8	243,75	103,3	361,00	78,0	10,00	92,6	1,21	72,0	65/-	89,0	61.12/-	99,2
Maart	14,60	84,9	14,00	107,1	240,75	104,0	255,75	108,4	350,75	75,8	9,95	92,1	1,19	70,8	65/6	89,7	61.3/6	98,6
April	15,30	88,9	14,97½	114,5	239,50	103,5	261,00	110,6	358,25	77,5	10,05	93,1	1,19	70,8	66/-	90,4	61.14/6	99,4
Mei	15,30	88,9	15,47½	118,4	238,50	103,0	260,75	110,5	372,00	80,4	10,60	98,1	1,19	70,8	66/-	90,4	62.15/-	101,1
Juni	14,37½	83,6	14,27½	109,2	234,00	101,0	252,50	107,0	365,25	79,0	10,10	93,5	1,19	70,8	66/-	90,4	63.17/-	102,9
Juli	14,25	82,8	13,07½	100,0	246,75	106,6	241,00	102,1	359,75	77,8	10,10	93,5	1,19	70,8	66/-	90,4	62.18/-	101,3
Augustus	12,00	69,8	12,62½	96,6	214,75	92,8	226,75	96,1	350,75	75,8	10,05	93,1	1,21	72,0	66/-	90,4	62.10/6	100,7
September	11,65	67,7	11,57½	88,5	198,75	85,9	198,25	84,0	350,75	75,8	10,00	92,6	1,21	72,0	66/-	90,4	63.8/-	102,1
October	12,27½	71,4	12,27	93,8	218,50	94,4	189,50	80,3	366,00	79,1	9,95	92,1	1,19	70,8	66/-	90,4	65.12/-	105,7
November	12,32½	71,7	12,07½	92,4	227,25	98,2	185,50	78,6	386,25	83,5	10,20	94,4	1,18	70,2	66/-	90,4	67.18/-	109,4
December	12,30	71,5	11,90	91,0	220,25	95,1	180,50	76,5	373,75	80,8	10,10	93,5	1,18	70,2	66/-	90,4	70.3/-	113,0
Januari 1929	12,35	71,8	12,20	93,3	231,50	100,0	194,25	82,3	365,00	78,9	10,10	93,5	1,16	69,0	66/-	90,4	75.10/6	121,7
Februari	12,72½	74,0	12,65	96,7	236,00	101,9	194,75	82,5	357,25	77,2	12,90	119,4	1,11	66,1	66/6	91,1	78.-/6	125,7
Maart	12,65	73,5	12,62½	96,6	233,00	100,6	191,75	81,3	359,00	77,6	12,00	111,1	1,11	66,1	67/-	91,8	89.8/-	144,0
April	12,12½	70,5	11,62½	88,9	218,00	94,1	185,25	78,5	373,25	80,7	11,05	102,3	1,11	66,1	68/-	93,2	82.17/6	133,5
Mei	11,12½	64,1	10,57½	80,9	198,25	85,6	177,50	75,2	363,50	78,6	11,15	103,3	1,16	69,0	69/6	95,2	75.4/6	121,2
Juni	10,87½	63,2	10,20	78,0	193,50	83,6	171,25	72,6	355,25	76,8	11,25	104,2	1,30	77,4	71/-	97,3	74.11/-	120,1
Juli	12,80	74,3	11,20	85,6	218,50	94,4	191,25	81,0	415,50	89,8	11,25	104,2	1,30	77,4	72/6	99,3	72.12/6	117,0
Augustus	13,12½	76,3	10,75	82,2	202,50	87,5	182,75	77,4	452,50	97,8	11,25	104,2	1,30	77,4	72/6	99,3	73.17/-	119,0
September	12,62½	73,4	10,20	78,0	191,00	82,5	172,00	72,9	506,75	109,6	11,40	105,6	1,30	77,4	72/6	99,3	74.19/-	120,7
October	12,10	70,4	9,87½	75,6	185,00	79,9	168,00	71,2	516,50	111,7	11,25	104,2	1,30	77,4	72/6	99,3	72.16/-	117,3
November	11,77½	68,5	9,20	70,4	174,00	75,2	164,75	69,8	483,25	104,5	11,35	105,1	1,30	77,4	72/6	99,3	70.5/-	113,2
December	12,62½	73,4	9,35	71,5	166,00	71,7	163,75	69,4	482,00	104,4	11,75	108,8	1,30	77,4	72/6	99,3	68.6/6	110,1
Januari 1930	12,67½	73,7	9,35	71,5	149,25	64,5	151,25	64,1	433,75	93,8	11,75	108,8	1,21	72,0	72/6	99,3	71.12/6	115,4
Februari	11,72½	68,2	8,17½	62,5	139,00	60,0	135,75	57,5	398,50	86,2	11,75	108,8	1,11	66,1	72/6	99,3	71.12/6	115,4
Maart	10,90	63,4	7,15	54,7	143,50	62,0	120,00	53,0	390,00	84,3	11,55	106,9	1,11	66,1	70/-	95,9	68.19/6	111,1
April	11,17½	65,0	7,62½	58,3	180,25	77,8	129,75	55,0	431,00	93,2	11,35	105,1	1,16½	69,3	67/6	92,5	61.3/-	98,5
Mei	10,45	60,8	6,55	50,1	148,50	64,1	114,50	48,5	405,00	87,6	11,35	105,1	1,18½	70,5	67/6	92,5	53.9/-	86,1
Juni	10,05	58,4	5,17½	39,6	145,50	62,9	103,75	44,0	385,50	83,4	11,35	105,1	1,18½	70,5	67/6	92,5	50.1/6	80,7
Juli	9,55	55,5	5,82½	44,6	157,75	68,1	108,00	45,8	345,75	74,8	11,35	105,1	1,18½	70,5	67/6	92,5	48.2/-	77,5
4 Augustus	9,15	53,2	6,15	47,0	138,00	59,6	110,00	46,6	358,00	77,4	11,35	105,1	1,18½	70,5	67/6	92,5	48.12/6½	78,3
11	9,90	57,5	6,70	51,2	151,00	65,2	117,00	49,6	383,00	82,8	11,35	105,1	1,18½	70,5	67/6	92,5	48.2/6	77,5
18	9,50	55,2	6,30	48,2	153,00	66,1	119,00	50,4	369,00	80,0	11,35	105,1	1,18½	70,5	63/6	87,1	47.7/6	76,3
25	9,25	53,8	6,-	45,9	142,00	61,3	119,00	50,4	350,00	75,7	11,35	105,1	1,18½	70,5	63/6	87,1	46.17/6	75,5

1) Men zie voor de toelichting op dezen staat de nummers van 8 en 15 Augustus 1928 (No. 658 en 659) pag. 689/90 en 709. 2) = Western vóór de invoering van

Voorraden.
(In duizendtallen balen).

	15 Aug. '30	Overeenkomstig tijdstip	
		1929	1928
Amerik. havens.....	1636	545	459
Binnenland	542	184	266
New York	238	131	47
New Orleans	304	39	122
Liverpool	227	360	406

KOFFIE.

De stemming was ook in de afgelopen week zeer kalm. De wisselkoers in Brazilië, die zich reeds sedert het einde van verleden jaar in langzaam dalende richting heeft bewogen, zakte verder nog ruim 4 pCt. in, en hoewel van hieruit niet te beoordeelen valt of deze loop uitsluitend het gevolg is van onmacht van het Braziliaansche Gouvernement tot het verlenen van steun, dan wel of hij ook min of meer moet worden beschouwd als een opoffering van den koers aan den binnenlandschen prijs, dien het land voor zijn uitgevoerde koffie ontvangt, toch zal de oorzaak van de koersdaling, althans voor een deel, ook gezocht moeten worden in de wereldcrisis, die, zooals vanzelf spreekt, haar invloed op de financieel-zwakke landen het zwaarst doet gevoelen. Daar ongeveer geheel Zuid-Amerika, wellicht met uitzondering van Venezuela, op het oogenblik een zeer ernstigen tijd doormaakt, is het feitelijk niet anders dan normaal, dat Brazilië, dat zich volkomen vergist heeft in de kunstmiddelen om zijn overproductie van koffie te verdedigen, zich tenslotte nog meer gedupeerd ziet dan de andere landen. De thans bereikte koers van 4⁴⁷/₆₄ pence per Milreis is er wel een zeer duidelijk bewijs van, hoe gruwelijk de zooveel jaren lang gevoerde politiek van de Koffie-verdediging zich aan het productieland zelf begint te wreken en het valt nog volstrekt niet te overzien, hoe dit probleem in Brazilië tenslotte zal zijn op te lossen. Vertrouwen in het artikel is nergens meer te vinden, de consumptie-markten bepalen zich reeds langen tijd tot inkoop van niet meer dan het hoogstnoodige, de koffiehandel overal ter wereld heeft moeten toezien, dat hij van jaar op jaar door de manipulaties van het Verdedigings-Instituut steeds meer in zijn zaken werd geknot en benadeeld, schatten gelds zijn sedert het najaar van 1929, toen de ineenstorting van het eens zoo trotsche Valorisatie-gebouw een aanvang nam, door dien handel verloren en thans staan de leiders van de

Braziliaansche Koffie-politiek, die er slechts op uit waren hun land te bevoordeelen ten koste van den wereldhandel, zelf radeloos en weten geen uitweg meer, nu het er uitziet of hun land een inflatie, met alles wat daar verder uit voortkomt, tegemoet gaat.

Aangezien de binnenlandsche prijs er onveranderd is gebleven, was het natuurlijk gevolg van de koersdaling, dat de kost- en vracht-aanbiedingen van Brazilië ook deze week wederom verder inzakten. Die van Santos liepen nog 1/6 a 3/- per cwt. terug, die van Victoria en van Rio nog 1/- a 1/6.

Volgens dezer dagen ontvangen bericht bedroeg de in het binnenland van Rio teruggehouden voorraad op 31 Juli 1.609.000 balen tegen 1.621.000 balen op 30 Juni, hetgeen een vermindering beteekent van 12.000 balen.

De dagelijkse aanvoeren in de haven van Rio zijn voor de tweede helft van Augustus gelimiteerd op 11.464 balen tegen 9.896 balen voor de eerste helft der maand.

Aan de loco-markt alhier bleef de afzet nog altijd beperkt. Alleen in de gewassen Centraal-Amerikaansche soorten, waarvan het eerste handsaanbod in dezen tijd van het jaar zeer gering is, gaat nog al wat om, en wel tot prijzen, ongeveer gelijk aan die van het begin van dit jaar. De officieele notering van Superior Santos werd verlaagd van 37 op 35 ct. per 1/2 K.G. en van Robusta van 30 op 28 ct.

Aan de Rotterdamse termijnmarkt liepen de noteringen voor de dichtbijzijnde maanden 1/4 a 1/2 ct. terug, doch voor de verder verwijderde maanden bleven zij vrijwel onveranderd. Dinsdag 26 dezer des voormiddags waren zij als volgt: Augustus 24 1/4, September 21 1/4, December 19 1/4, Maart 18 1/4, Mei 18 1/4, September 18 ct.

De prijzen van gewoon goed beschreven Superior Santos op prompte verscheping zijn thans ongeveer 46/- a 47/6 per cwt. en van dito Prime ongeveer 48/- a 50/6, terwijl zij van Rio type New-York 7 met beschrijving, prompte verscheping, bedragen 28/3 a 30/-.

Nederlandsch-Indië zakte voor Palembang Robusta nog 1/2 ct. in. De prijs van Benkoelen Robusta liep 3/4 ct. terug, waartegenover echter die van Mandheling Robusta vrijwel onveranderd bleef. Gewassen Robusta f.a.q. boette evenwel ook nog 1/2 ct. in. Op het oogenblik zijn de prijzen in de eerste hand als volgt:

Palembang Robusta, Augustus/September verscheping, 16 ct.; Benkoelen Robusta, Augustus/September verscheping, 16 1/2 ct.; Mandheling Robusta, Augustus/September verscheping 18 ct.; W.I.B. f.a.q. Robusta, Augustus/September ver-

AN GROOTHANDELSPRIJZEN¹⁾

TIN locoprijzen Londen per Eng. ton		KATOEN for Middling locoprijzen New York per lb.		WOL gekamde Australische, Merino, 64's Av. loco Bradford per lb.		WOL gekamde Australische, Crossbred Col- onial Carded, 50's Av. loco Bradford per lb.		RUBBER ⁴⁾ Standaard Ribbed Smoked Sheets loco Londen per lb.		SUIKER Witte kristal- suiker loco R'dam/A'dam. per 100 K.G.		KOFFIE Robusta Locoprijzen Rotterdam per 1/2 K.G.		THEE Aff. N.-I. theev. A'dam gem. pr. Java- en Suma- trathee p. 1/2 K.G.		Indexcijfer v/h. Centr. B. v. d. Stat., herleid van 1913 = 100 tot 1925 = 100		Indexcijfer van The Economist, herleid 1927 = 100 tot 1925 = 100	
£	%	\$ cts.	%	pence	%	pence	%	Sh.	%	fl.	%	cts.	%	cts.	%				
261.17-	100,0	23,25	100,0	55,00	100,0	29,50	100,0	2/11,625	100,0	18,75	100,0	61,375	100,0	84,5	100,0	100,0		100,0	
290.17/6	111,1	17,55	75,5	47,25	85,9	24,75	83,9	2/-	67,4	17,50	93,3	55,375	90,2	94,25	111,5	93,2		92,9	
290.4/-	110,8	17,50	75,3	48,50	88,2	26,50	89,8	1/6,375	51,6	19,12 ⁵⁾	102,0	46,875	76,4	82,75	97,9	95,4		89,5	
227.5/-	86,8	20,00	86,0	51,50	93,6	30,50	103,4	-10,75	30,2	15,85	84,5	49,625	80,9	75,25	89,1	96,4		87,6	
255.1/-	97,4	19,25	82,8	53,00	96,4	29,75	100,8	1/7,25	54,0	17,37 ⁶⁾	92,7	46	74,9	84,5	100,0	98,7		87,9	
233.10/6	89,2	18,35	78,9	54,75	99,5	31,75	107,6	1/3,75	44,2	16,75	89,3	46	74,9	79,5	94,1	96,8		87,9	
233.17/6	89,3	19,35	83,2	55,00	100,0	33,25	112,5	1/0,75	35,8	16,87 ⁶⁾	90,0	47	76,6	79	93,5	98,1		89,2	
234.6/-	89,5	20,65	88,8	54,50	99,1	33,00	111,9	-19,375	26,3	16,87 ⁶⁾	90,0	47	76,6	74,25	87,9	98,7		89,5	
230.13/-	88,1	21,55	92,7	54,25	98,6	32,25	109,3	-9	25,3	16,62 ⁶⁾	88,7	48,25	78,6	78,25	92,6	98,1		91,2	
218.8/6	83,4	21,35	91,8	55,50	100,9	31,75	107,6	-19,25	26,0	15,75	84,0	49	79,8	73,25	86,7	98,7		89,8	
211.19/-	80,9	21,75	93,5	53,00	96,4	31,25	105,9	-19,25	26,0	15,50	82,7	49,875	81,3	71,25	84,3	95,5		88,2	
211.18/-	80,9	19,30	83,0	51,75	94,1	30,00	101,7	-19,25	26,0	16,00	85,3	51,875	84,5	67,75	80,1	92,9		86,6	
214.7/6	81,9	18,55	79,8	47,00	85,5	29,00	98,3	-8,5	23,9	15,87 ⁵⁾	84,7	52,75	86,0	70,25	83,1	93,5		85,4	
221.19/-	84,8	19,45	83,7	46,25	84,1	27,25	92,4	-8,8	24,7	14,62 ⁵⁾	78,0	53	86,4	73	86,4	94,2		85,1	
232.10/6	88,8	19,90	85,6	47,25	85,9	27,50	93,2	-8,625	24,2	14,00	74,7	53	86,4	75,75	89,6	95,5		85,1	
228.8/-	87,2	20,45	88,0	46,25	84,1	28,00	94,9	-8,5	23,9	13,92 ⁵⁾	74,3	51,75	84,3	76,5	90,5	95,5		84,8	
222.7/6	84,9	20,20	86,9	46,75	85,0	28,75	97,3	-9,875	27,9	13,77 ⁵⁾	73,5	53,125	86,6	77,25	91,4	94,2		84,6	
222.11/-	85,0	20,10	86,5	44,25	80,5	27,75	94,1	1/-	33,7	13,37 ⁵⁾	71,3	54	88,0	74,25	87,9	94,2		85,4	
221.0/6	84,4	21,25	91,4	44,00	80,0	27,50	93,2	1/0,125	34,0	13,50	72,0	54	88,0	72,75	86,1	94,8		85,8	
207.5/6	79,2	20,45	88,0	43,25	78,6	27,25	92,4	-10,5	29,5	13,37 ⁵⁾	71,3	54	88,0	74,25	87,9	92,9		83,9	
197.5/6	75,3	19,40	83,4	41,50	75,5	26,25	89,0	-10,875	30,5	12,25	65,3	54	88,0	73,50	87,0	91,6		81,7	
200.5/-	76,5	18,75	80,6	40,00	72,7	25,75	87,3	-10,625	29,8	12,00	64,0	54	88,0	69,50	82,2	91,0		81,9	
209.5/6	79,9	18,65	80,2	38,75	70,3	24,75	83,9	-11	30,9	13,42 ⁵⁾	71,6	54	88,0	68,50	81,1	91,0		83,7	
210.11/-	80,4	18,60	80,0	37,00	67,5	24,00	81,4	-10,5	29,5	13,00	69,3	53,50	87,2	64	75,6	91,6		83,6	
205.5/6	78,4	18,90	81,3	34,25	62,3	23,75	80,5	-10,125	28,4	13,47 ⁵⁾	71,9	51,75	84,3	64	75,6	91,0		82,0	
188.9/6	72,0	18,45	79,4	32,50	59,1	22,50	76,3	-9,625	27,0	13,30	70,9	48,50	79,0	66	78,1	90,3		80,5	
182.-/6	69,5	17,50	75,3	31,25	62,3	23,00	78,0	-8,125	22,8	12,50	66,7	41,75	68,0	66,50	78,7	88,4		78,8	
178.18/6	68,3	17,25	74,2	31,25	56,8	21,25	72,0	-8	22,5	12,07 ⁵⁾	64,4	36,75	59,9	60,75	71,8	87,1		76,9	
174.13/-	66,7	17,15	73,8	29,50	53,6	19,25	65,3	-7,375	20,7	11,67 ⁵⁾	62,3	35	57,0	60,50	71,6	84,5		78,8	
174.4/-	66,5	15,45	66,4	28,50	51,8	17,75	60,2	-8	22,5	11,40	60,8	35	57,0	58,25	68,9	81,3		75,2	
165.18/-	63,4	15,20	65,4	26,25	47,7	16,50	55,9	-7,625	21,4	10,70	57,1	35	57,0	62,25	73,7	78,7		74,2	
161.17/6	61,8	16,45	70,8	27,25	49,5	17,25	58,5	-7,375	20,7	10,55	56,3	35	57,0	59,50	70,4	78,7		72,8	
145.-/1	55,4	16,50	71,0	28,75	52,3	18,00	61,0	-6,875	19,3	9,80	52,3	34,75	56,6	58	68,6	76,1		72,0	
136.4/6	52,0	14,50	62,4	27,75	50,5	17,50	59,3	-6,125	17,2	9,77 ⁵⁾	52,1	33	53,8	58	68,6	76,1		70,4	
134.17/6	51,5	13,10	56,3	27,00	49,1	16,75	56,8	-5,625	15,8	9,27 ⁵⁾	49,5	31,50	51,3	55,50	65,7	74,2		69,3	
135.15/- ⁵⁾	51,8 ⁵⁾	12,80 ⁵⁾	55,1 ⁵⁾					-15,1875 ⁵⁾	14,6 ⁵⁾	8,75	46,7	30	48,9						
136.7/6	52,3	12,55 ⁶⁾	54,0 ⁶⁾	27,25 ⁹⁾	49,5 ⁹⁾	16,75 ⁹⁾	56,8 ⁹⁾	-14,875	13,8	8,25	44,0	30	48,9						
134.17/6	51,5	11,90 ⁷⁾	51,2 ⁷⁾	27,25 ¹⁰⁾	49,5 ¹⁰⁾	16,50 ¹⁰⁾	55,9 ¹⁰⁾	-14,75	13,3	8,50	45,3	30	48,9						
134.2/6	51,2	11,15 ⁸⁾	48,0 ⁸⁾	27,25 ¹¹⁾	49,5 ¹¹⁾	16,50 ¹¹⁾	55,9 ¹¹⁾	-14,75	13,3	8,50	45,3	28	45,6						

1) de huidige officieele noteringwijze (Jan. 1928); vanaf 16 Dec. 1929 74/5 K.G. Hongaarsche; vanaf 26 Mei 1930 Z.-Russische. ²⁾ = Malting vóór de invoering van de huidige offic. not. wijze (Jan. 1928). ³⁾ Jaar- en maandgem. afger. op 1/8 pence. ⁴⁾ 1 Aug. ⁵⁾ 8 Aug. ⁶⁾ 15 Aug. ⁷⁾ 22 Aug. ⁸⁾ 7 Aug. ⁹⁾ 14 Aug. ¹⁰⁾ 21 Aug.

schepping, 25½ ct., alles per ½ K.G., cif, uitgeleverd gewicht, netto contant.

De slot-noteringen te New-York van het aldaar geldende gemengd contract (basis Rio No. 7) waren:

	Sept.	Dec.	Maart	Mei
25 Aug.	\$ 5,55	\$ 5,45	\$ 5,44	\$ 5,40
18 "	" 6,29	" 5,91	" 5,70	" 5,73
11 "	" 6,61	" 5,98	" 5,81	" 5,75
4 Aug.	" 6,45	" 5,83	" 5,63	" 5,56

Rotterdam, 26 Augustus 1930.

THEE.

Van de theemarkt valt practisch geen verandering van beteekenis te vermelden. Bladsoorten trokken iets meer belangstelling en de Java- en Sumatra-soorten ontmoetten te Londen vrij goede vraag, doch de prijzen verschilden per saldo niet veel met die van de vorige week.

In Calcutta werden 27.500 kisten in veiling aangeboden en werden 20.000 kisten afgedaan. De prijzen liepen 1 tot 2 cts. lager, doch ook hier bestond voor bladthee meerdere vraag.

De thee-uitvoer van Noordelijk Britsch-Indië was over Juli ongeveer even groot als verleden jaar, t.w. 36.9 miljoen lbs. tegen 36.5 miljoen lbs. in 1929.

Volgens mededeelingen van het Secretariaat der Vereeniging voor de Thee-cultuur in Nederlandsch-Indië bedroeg de uitvoer van Sumatra gedurende Juli in totaal 801.000 KG. tegen 924.000 KG. in 1929.

Bovengenoemd Secretariaat publiceerde voorts een statistiek van den uitvoer uit de voornaamste productie-landen der wereld, uitgezonderd China. Over het tijdvak Januari-Juni bedroeg de totale uitvoer 146 miljoen KG. in 1930 tegen 144 miljoen KG. in 1929. Noordelijk Britsch-Indië voerde gedurende die periode ruim 3½ miljoen KG. meer uit dan verleden jaar.

De aanvoer in Nederland over Juli bedroeg 1.5 miljoen KG. tegen 1.4 miljoen KG. verleden jaar.

De invoer tot verbruik bleef practisch gelijk en bedroeg 978.000 KG. tegen 972.000 KG. in 1929; daarentegen nam de uitvoer belangrijk toe. Hij bedroeg 655.000 KG. tegen 586.000 KG. in Juli 1929.

Gedurende Januari tot en met Juli bedroegen de cijfers (afkomstig van het Centraal Bureau voor de Statistiek): Aanvoer 12.588.000 KG. (v.j. 11.555.000 KG.). Invoer tot verbruik 6.575.000 KG. (v.j. 6.323.000 KG.) en uitvoer 4.569.000 KG. (v.j. 4.764.000 KG.).

Amsterdam, 25 Augustus 1930.

STEENKOLEN.

Van alle departementen wordt groote slapte gemeld. De omzetcijfers loopen terug en de productie aan de mijnen wordt ingekrompen. Men kan alleen hopen, dat de gewone najaarsche vraag een kleine verlevendiging in de zaken zal brengen.

Het groote evenement in Westfalen is, dat de mijnbesturen de loonovereenkomst per 30 September a.s. hebben opgezegd. De motiveering is, dat het hun niet mogelijk is tegen andere productiegebieden te blijven concurreren bij handhaving van de bij verschillende gelegenheden verhoogde looncijfers. Nietegenstaande in Westfalen de productie van 11 miljoen ton in Januari tot ca. 8 miljoen ton in Juli is teruggelopen, zijn de aan de mijnen opgeslagen hoeveelheden kolen van 6 miljoen ton tot 8 miljoen ton toegenomen. Naar alle waarschijnlijkheid zullen de mijnwerkers het niet op een staking laten aankomen, aangezien zij de tijdsomstandigheden tegen zich hebben, en met de loonsverlaging genoegen nemen.

De prijzen zijn:

Northumberland Ongezeefde	f 9.50
Durham Ongezeefde	" 10.25
Cardif 2/3 large 1/3 smalls	" 12.50
Schotsche Gezeefde (Prime Lothians)	" 9.25
Yorkshire gewasschen Singles	" 9.—
Westfaalsche Veförder	" 12.35
" Vlamstukken I	" 13.50
" Smeenootjes	" 13.—
" Gasvlamförder	" 12.25
" Gietcokes	" 16.50
Hollandsche Eierbriketten	" 15.50

alles per ton van 1.000 KG. franco station Rotterdam/Amsterdam.

Ongezeefde bunkercolen f.o.b. Rotterdam/Amsterdam f 11.35.

Markt lusteloos.

26 Augustus 1930.

IJZER

De exportmarkt voor ruw ijzer onderging weinig of geen verandering wat de vraag betreft. De exportprijs van Lux 3 heeft zich vrijwel op het peil van veertien dagen geleden weten te handhaven. Evenwel heeft het verkoopkantoor voor de Belgische markt (Comptoir belge) de binnenlandsche notering voor Lux 3 andermaal verlaagd, en wel met 35 frs. tot 565 frs. f.o.t. hoogoven.

Cleveland producenten hebben de vorige week eveneens aan den druk door verbruikers op de markt uitgeoefend; toegegeven en den prijs voor Cleveland No. 3 met niet minder dan 4/- tot 63/6 f.o.t. verlaagd. O.m. tengevolge van de vacaties in het district is de lokale vraag tot nu toe slechts weinig toegenomen.

De staalmarkt blijft buitengewoon stil; de prijzen zijn bij den geringen omzet zeer onzeker. Stafijzer onderging wederom een aanzienlijke daling, zonder dat dië evenwel tot zaken uitlokte.

VRACHTENMARKT.

Het aantal bevrachtingen van deze richting is weer teurstellend geweest.

Van Montreal werd scheepsruimte van middelmatige grootte per Aug./Sept. bevracht naar U.K. op basis van 2/- per Qtr. n/Barry, 2/1½ andere havens Bristolkanaal, 2/3 Birkenhead, Londen of Hull, terwijl reeders van een groote boot per 2e helft Augustus naar dezelfde havens met 1½ d. minder genoegen moesten nemen.

Van de *Gulfhavens* was de vraag belangrijk minder levendig tegen onveranderde vrachtcijfers. Voor laden in de 2e helft van September is 2/9 betaald naar bepaalde havens U.K. met de optie Antwerpen/Rotterdam \$ 0.12.

La Plata Rivier.

Deze markt bleef de afgelopen week vrij vast, alleen aan het einde was de toon iets gemakkelijker. Het aantal afsluitingen was iets minder dan in de voorafgaande week.

Salpeter.

Bevrachters blijven 21/- noteeren als basisvracht naar Bordeaux/Hamburg met de optie Spanje/Middellandsche Zee voor volle ladingen in elke positie, doch slaagden er niet in hiervoor reeders te vinden. Dientengevolge is er hoofdzakelijk eenig leven in de bevrachtingen van lijnruimte. Deze reeders blijven evenwel op betere vrachten staan; voor September ruimte naar de gebruikelijke continentale havens wordt dan ook zonder succes 18/6 geboden. Verschillende „string” — afsluitingen werden gedaan, nl. 6000/8000 tons maandelijks van September 1930 tot Maart 1931 naar Duinkerken/Antwerpen/Rotterdam/Hamburg tegen 20/6 (optie Delfzijl voor drie partijen tegen 1/- extra).

Suiker van West-Indië.

De belangstelling van bevrachters bleef gering, de vrachtcijfers zijn evenwel onveranderd. Slechts een prompte boot van 3500 ton werd gesloten van Cuba naar U.K./Continent tegen 14/6.

Donau en Zwarte Zee. De Donau gaf een rustige week te zien, slechts een boot van 4900 ton per October werd bevracht naar Bordeaux/Hamburg tegen 14/9, met '6 d. reductie naar Antwerpen of Rotterdam. Van de Zwarte Zee was evenwel meer vraag, meerdere booten per Augustus/September en September werden bevracht op basis van 11/- naar het Continent.

Middellandsche Zee. De markt was bijzonder flauw. De verbetering, gerapporteerd in ons laatste rapport, hield niet aan. Verschillende van de genoteerde orders zijn niet definitief. Betrekkelijk weinig zaken werden gedaan. Voor erts werd betaald: Huelva/Amsterdam 5/6, Immingham 6/9, Almeria Pier/Barrow 6/3, Carthagen/Antwerpen 6/-, La Goulette/Duinkerken 5/6, Bona/Barrow 5/7½ en Rotterdam of Vlaardingen 4/1½, en voor fosfaat: Sfax/Lisahally wharf 10/6, Rouaan 5/- en Susa/Vlaardingen 7/-.

Noord-Spanje. Ook deze markt was flauw. Van Salta Caballo of Onto naar IJmuiden werd 4/3 betaald. De eenige orders zijn: Bilbao/Antwerpen, 2000 ton, begin September, tegen 4/9, Bilbao/Tyne Dock, tot 5000 tons, 4/9, en Bilbao/Middlesbrough ca. 3000 tons, tegen 5/9, beide medio September laden.

Kolen van U.K. In alle richtingen waren de zaken gering. De depots zijn overal vol, terwijl de schaarschte aan orders voor Zuid-Amerika aanhoudt, zoodat de vrachten in die richting een verdere inzinking toonen. Afgesloten werd: Van Zuid-Wales: Rotterdam 3/6, Bordeaux 3/9, Lissabon 6/6, Algiers 8/3, Genua 6/3, Alexandrië 7/-, Port-Said 7/-, Dakar 7/6, Rio 10/4½, Buenos Aires 11/-, Halifax 9/6 en Quebec 7/-, en van de Oostkust: Abö 6/6 (cokes), Horsens 4/-, Rotterdam 3/3, Antwerpen 2/3, Rouaan 3/9, Bordeaux 5/-, Algiers 7/3, West-Italië 6/4½, Servola 7/3, Port-Said 7/-.